

देउवा फर्केपछि

शेखरलाई सभापति बनाउने तयारीमा संस्थापनइतर

- साउन २९ को राष्ट्रिय भेलामा देउवा आइपुग्ने संस्थापनइतरको दाबी
- देउवाकै नेतृत्वमा १५औं महाधिवेशन गरेर डा. शेखर कोइरालालाई सभापति बनाउने तयारी
- सभापति थापा इतर पक्षलाई तितरवितर बनाउने प्रयासमा

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- सभापति गगन थापाले वास्ता नगरेपछि नेपाली कांग्रेसका संस्थापनइतर वैकल्पिक शक्ति निर्माणबारे छलफलमा जुटेको छ। चुनदेवीस्थित सम्पर्क कार्यालयमा संस्थापनइतरले यसबारे छलफल चलाएको हो।

विशेष महाधिवेशनबाट सभापति बनेका थापालाई शेरबहादुर देउवापक्षका नेताहरूलाई केन्द्रीय समितिमा अटाउन पाँच बुँदे प्रस्ताव अघि सारेको थियो। तर थापाले यी मागबारे कुनै सुनुवाइ गरेका छैनन्। यसले पार्टी एक हुने सम्भावना एकदम कम हुँदै गएको संस्थापनइतरका एक नेताले बताए।

'हामी सात महिनादेखि एकताको पर्खाइमा छौं। तर सभापति थापाले हामीलाई केही मततलब गर्नुभएको छैन। त्यसैले हामी देउवा दाइ आइपुग्नुभएपछि १५औं महाधिवेशन गर्ने तयारीमा छौं,' ती नेताले भने।

गगन नेतृत्वको कांग्रेसले असोज १६ गते महाधिवेशन गर्ने तयारी गरेको छ। यसअघि नै संस्थापनइतरले महाधिवेशन गर्ने र डा. शेखर कोइरालालाई सभापति बनाउनेगरी विकल्प अघि बढाइएको छ। यसका लागि साउन २९ गतेको राष्ट्रिय भेलाले निर्णय गर्ने ती नेताको दाबी रह्यो। 'राष्ट्रिय भेलामा महाधिवेशन प्रतिनिधि र

महासमिति सदस्यहरू सहभागी हुने छन्,' ती नेताले भने, 'त्यहाँ विभिन्न विकल्पमाथि छलफल हुने छ।' राष्ट्रिय भेलामा हडकडमा रहेका देउवा आइपुग्ने कांग्रेसका नेताहरू बताउँछन्। साउन ५ गते एक वक्तव्य जारी गरी देउवाले छिट्टै नेपाल फर्कने बताएका थिए। आफू देश फर्कदा सरकारले प्रतिशोधको भावना लिनसक्नेसमेत देउवाले बताएका थिए। 'सरकार प्रतिशोधात्मक र अलोकतात्विक बन्न सक्छ, तर म नेपाली जनताको लोकतान्त्रिक चेतना, राष्ट्रप्रेम र न्यायप्रतिको विश्वासमाथि पूर्ण आस्था र समर्पण भाव राख्छु,' देउवाले भनेका छन्, 'राष्ट्रियता, प्रजातन्त्र र समाजवाद साथै संविधानवादको पक्षमा दृढतापूर्वक उभिन सम्पूर्ण राजनीतिक शक्ति, नागरिक समाज, युवा पुस्ता तथा आम नेपाली जनतासँग हार्दिक आग्रह गर्दै, आफ्नो निष्ठा, प्रतिबद्धता र समर्पणभावप्रति फेरि एक पटक विश्वास दिलाउँदै म स्वदेश फर्किँदै छु।'

इतर समूहको बैठकले २९ साउनको राष्ट्रिय भेलालाई सफल बनाउन देशभर १६५ निर्वाचन क्षेत्रमा केन्द्रीय प्रतिनिधि खटाउने निर्णय गरेको छ। संस्थापन पेलैरै जाने देखेपछि पूर्वउपसभापति पूर्णबहादुर खड्काको नेतृत्वमा देउवापक्ष र शेखरपक्ष संघर्षमा

उत्रेका हुन्। राष्ट्रिय भेला संयोजनको जिम्मेवारी प्रकाशमान सिंहलाई दिइएको छ। यो समूहमा खड्कासहित, सिंह, विमलेन्द्र निधि, कृष्णप्रसाद सिटौला, डा. शशांक कोइराला, डा. शेखर कोइराला, डा. प्रकाशशरण महत, शंकर भण्डारी, एनपी साउद, मोहन बस्नेत, जितजंग बस्नेतलगायत नेताहरूको लर्को छ।

इतर समूहलाई तितरवितर पार्दै गगन

१४औं महाधिवेशनपछि देउवा समूह र डा. शेखर समूहले हालीमुहाली थियो कांग्रेसमा। महामन्त्री बनेका निरन्तर संस्थापनसँग प्रश्न गर्ने गगन अहिले कांग्रेसको नेतृत्वमा छन्। विशेष महाधिवेशनबाट सभापतिमा चयन भएका उनै गगनसँग देउवा र कोइराला समूहका नेताहरू अहिले केन्द्रीय समितिमा उचित ठाउँ मान्दै संघर्षमा उत्रेका हुन्।

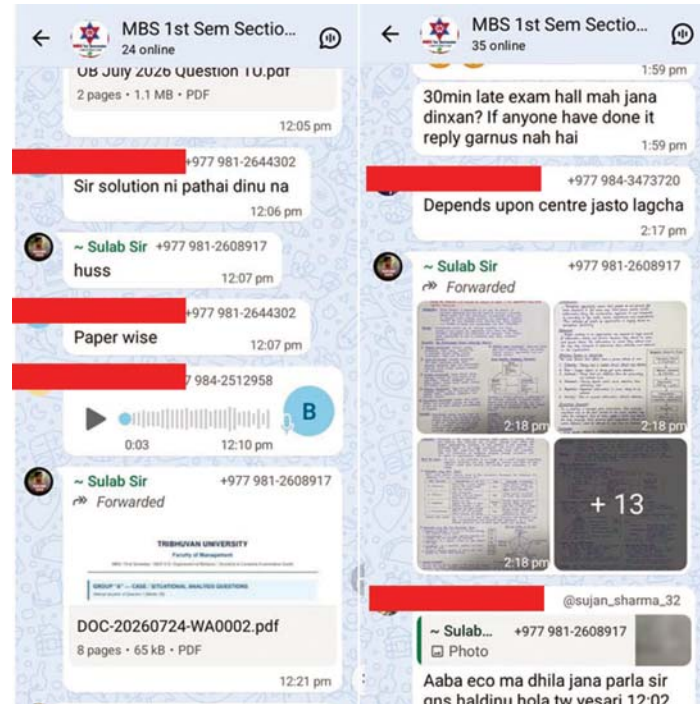
फागुन २१ गतेको निर्वाचनपछि होटल स्मार्टमा जुट्दै आएका संस्थापनइतरलाई गगनले कमजोर बनाउँदै लगेको छ। कोषाध्यक्षमा देउवा टिमकै उमेश श्रेष्ठ मनोनीत भएका छन्। देउवा र शेखर समूहका १९ जनालाई केन्द्रीय सदस्यमा मनोनीत गरेपछि भन्ने कमजोर बनेको छ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

एमबिएसको प्रश्नपत्र लिंक प्रकरण

‘सुलभ सर’को सहयोग बन्यो अपराध

- परीक्षा सुरु भएको छ मिनेटमै हवाट्सएपमा पुग्यो एमबिएसको प्रश्नपत्र
- 'सुलभ सर'ले प्रश्नपत्रसँगै उत्तरसमेत पठाएको स्क्रिनसट सार्वजनिक
- प्रश्नपत्र लिंक प्रकरणमा शिक्षक सन्दीप सिंह पक्राउ
- प्रश्नपत्र कसरी चुहियो ? खोज्दै सिआइबी
- त्रिविको छानबिन समितिको निष्पक्षतामाथि प्रश्न
- त्रिविको परीक्षा र सुरक्षा प्रणालीमाथि गम्भीर बहस

जेबी योउजम

काठमाडौं- त्रिभुवन विश्वविद्यालयको व्यवस्थापन संकायान्तर्गत एमबिएस प्रथम सेमेस्टरको परीक्षा शुक्रबार दिउँसो १२ वजेदेखि थियो। करिब पाँच-छ मिनेटपछि नै प्रश्नपत्र बाहिरियो।

'एमबिएस फर्स्ट सेम, सेक्सन सी' नामको हवाट्सएप समूहमा प्रश्नपत्रको पिडिएफ फाइल पोस्ट भयो। उक्त समूहमा एक हजार २३ जना सदस्य थिए। समूहको उद्देश्य नै 'हेल्प इच अदर' अर्थात् एक अर्काको सहयोग गरी भन्ने थियो।

प्रश्नपत्र पठाउने 'सुलभ सर' थिए। उनको हवाट्सएप अकाउन्टबाट प्रश्नपत्र गुप्तमा पठाइएको थियो। लगत्तै परीक्षार्थीहरूले देखे। एक परीक्षार्थीले लेखिहाले- सर सोलुसुन नि पठाइदिनु न।' सुलभ सरले पठाइदिने भन्दै 'हस' भन्ने। उनीसँग परीक्षार्थीहरूले पेपरबाइज उत्तर मागे। क्षणभरमै प्रश्नका उत्तरहरू फोटोमाफत समूहमा पठाए। त्यसको स्क्रिनसट सार्वजनिक भएको छ। त्यसले थप पोल पनि खुलेको छ। 'सुलभ सर'ले परीक्षाअघि नै

परीक्षामा सोध्ने प्रश्नहरू भनेको तथ्य बाहिरिएको छ।

एक जना परीक्षार्थीले हवाट्सएपमै लेखेका छन्, 'आज पनि तपाईंले भन्नुभएकै आयो। तर, मैले बिस्रै।' सुलभ सर भन्ने होसिँदै भन्छन्, 'इकोको पनि दिन्छु, राम्रोसँग हेर्नुहोला।' समूहमा रहेका एक परीक्षार्थीले खुसी हुँदै भन्छन्, 'हामी जब होल्डर्सका लागि बेस्ट ग्रुप भयो यो त। सेलेक्टिभ क्वेस्टन्स पढ्दा पनि आज ९५ गरेँ मैले।'

यो संवादले प्रश्नपत्र र सम्भावित 'गेस पेपर'बीचको सम्बन्धबारे पनि प्रहरी अनुसन्धान आवश्यक रहेको देखाउँछ। अर्कोतर्फ यो तथ्यले छोटो गरिएका प्रश्न उपलब्ध गराउने नियमित अभ्यास भइरहेकोतर्फ आशंका उज्जाएको छ। जबकि, सामान्य प्रक्रिया अनुसार परीक्षा केन्द्रमा प्रश्नपत्र सिलबन्दी अवस्थामा पठाइन्छ। परीक्षा सुरु हुनुअघि केन्द्राध्यक्षको रोहवरमामात्रै

खोल्दिन्छ। त्यसपछि परीक्षार्थीलाई वितरण गरिन्छ।

तर, परीक्षा सुरु भएको केही मिनेटमै प्रश्नपत्र सामाजिक सञ्जालमा पुग्नले सुरक्षा प्रणालीको कुनै न कुनै तहमा गम्भीर कमजोरी भएको देखाउँछ। नेपाल प्रहरीको केन्द्रीय अनुसन्धान ब्युरो (सिआइबी)का प्रवक्ता प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक (एसएसपी) अनुपशमशेर जबराले अनुसन्धानको मुख्य विषय नै प्रश्नपत्र 'सुलभ सर'सम्म कसरी पुग्यो ? भन्नेमै केन्द्रित रहेको बताए।

उनले प्रभावसँग भन्ने, 'हामी अहिले अनुसन्धानमै छौं। तर, प्रारम्भिक अनुसन्धानमा सुलभ सर भन्नेले हवाट्सएप ग्रुपमा प्रश्नपत्र र उत्तर पठाएको देखिएको छ। तर, उहाँले प्रश्नपत्र कसरी पाउनुभयो भन्ने विषयमा हाम्रो अनुसन्धान केन्द्रित छ।' प्रारम्भिक अनुसन्धानपछि, प्रहरीले कैलालीको घोडाघोडी नगरपालिका-११

हामी अहिले अनुसन्धानमै छौं। तर, प्रारम्भिक अनुसन्धानमा सुलभ सर भन्नेले हवाट्सएप ग्रुपमा प्रश्नपत्र र उत्तर पठाएको देखिएको छ। तर, उहाँले प्रश्नपत्र कसरी पाउनुभयो भन्ने विषयमा हाम्रो अनुसन्धान केन्द्रित छ।

अनुपशमशेर जबर

एसएसपी तथा प्रवक्ता, सिआइबी

घर भई भक्तपुर बस्ने ३३ वर्षीय सन्दीप सिंहलाई पक्राउ गरेको छ। उनी कोटेश्वरस्थित हिमालयन कलेज र काठमाडौं मोडेल कलेज (केएमसी) बागवजारमा फाइनांस विषय अध्यापन गर्ने शिक्षक रहेको प्रहरीले जनाएको छ।

सिआइबीले सिंहविरुद्ध शिक्षा ऐन, २०२८ अन्तर्गत अनुसन्धान अधि बढाएको छ। सुरुमा दुई जनालाई नियन्त्रणमा लिइए पनि एक जनाको संलग्नता पुष्टि नभएपछि उनलाई रिहा गरिएको सिआइबीले जनाएको छ।

प्रश्नपत्र सार्वजनिक भएपछि त्रिवि व्यवस्थापन संकायको दिन कार्यालयले साइबर ब्युरोलाई औपचारिक पत्राचार गरेको थियो। त्यहाँ भनिएको छ, 'एमबिएस प्रथम सेमेस्टरको अर्गनाइजेसनल बिर्तेभियर विषयको प्रश्नपत्र विभिन्न हवाट्सएप समूहमा साफा भएको विषयमा यस कार्यालयको गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको छ।'

डिन कार्यालयले संलग्न व्यक्ति, संस्था र परीक्षा केन्द्र पहिचान गरी कानुनी कारवाही गर्न आग्रह गरेको छ। घटनापछि व्यवस्थापन संकायले प्रा.डा. अच्युत ज्ञवालीको संयोजकत्वमा तीन सदस्यीय छानबिन समिति गठन गरिएको छ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

दक्षिण कोरियामा अत्यधिक तापक्रमले 'आउटडोर' कामदार प्रभावित

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपालीहरूको आकर्षक रोजगार गन्तव्य दक्षिण कोरिया तातो लहरको चपेटामा परेको छ। पछिल्लो साता ४० डिग्री सेल्सियसको निरन्तरको तातो लहरले मृत्यु हुनेहरूको संख्या बढेको जनाइएको छ।

कोरियाली समाचार संस्था द चोसुन डेलीका अनुसार रोग नियन्त्रण तथा रोकथाम एजेन्सी (केडिसिएल) शनिवारसम्म देशभर गर्मीजन्य समस्याका एक हजार ३०१ वटा घटना रिपोर्ट गरेको थियो। जसमा छ जनाको मृत्यु भएको थियो। आइतबार थप पीडित र मृत्युका घटना दर्ता भएपछि, गर्मीको असर अझ बढ्ने अनुमान गरिएको छ।

पछिल्लो घटनामा आइतबार बिहान करिब ४:०४ बजे उत्तर जिओल्ला प्रान्तमा एक जना १०० वर्षीया महिला खेतमा मृत फेला परेको समाचारमा भनिएको

छ। अनिन नियन्त्रकहरूले उनको शरीरको तापक्रम पत्ता लगाउँदा ४२.२ डिग्री सेल्सियस रहेको जनाइएको छ। त्यस्तै, शनिवार दक्षिण जिओल्ला

प्रान्तको हचानेम-गुन, हवासान-म्योनमा खेतमा काम गरिरहेका करिब ३० वर्षीय थाई नागरिक बेहोस भएपछि उनको पनि मृत्यु भएको थियो। रिपोर्टका अनुसार उनी

घाममा काम गर्दा टाउको दुखेको महसुस गरिरहेका थिए र घर फर्केर आराम गर्नुअघि बेहोस भएका थिए। जुलाई २३ मा साचेओन, साउथ खेओन्सान्ग प्रान्तमा एक जना ९३ वर्षीय पुरुष धान खेतमा बेहोस अवस्थामा फेला परे। उनलाई नजिकैको अस्पताल लगिए पनि २५ तारिखमा उनको मृत्यु भएको थियो। २६ तारिखको दिउँसो एक बजे दक्षिण जिओल्ला प्रान्तको हवासान-गुनमा ८० वर्षीय व्यक्ति खुसानीको खेतमा बेहोस भेटिएका थिए।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

डि.बहादुर खत्री
अध्यक्ष, नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघ

‘अव्यावहारिक कानुन नबदलिए व्यवसाय बन्द गर्न बाध्य हुन्छौं’

(अन्तर्वाता पृष्ठ ४ मा)

सूचना

प्रगतिशील वैदेशिक रोजगार व्यवसायी मञ्च, नेपालको २०८३ साल साउन २९ गते हुने साधारणसभासहितको अधिवेशनमा सहभागी हुन इच्छुक सम्पूर्ण सदस्य संस्थाहरूलाई २०८३ साल साउन १९ गतेभित्र आफ्नो प्रतिनिधिको नामावली तथा आवश्यक कागजात मञ्चको कार्यालय वा निम्नलिखित सम्पर्क व्यक्तिमध्ये कुनै एकलाई अनिवार्य रूपमा बुझाउन हार्दिक अनुरोध गरिन्छ।

आवश्यक कागजातहरू :

- प्रतिनिधि छनोटको निवेदन।
- इजाजतपत्र तथा शेयर लगतको प्रतिलिपि।
- प्रतिनिधिको नागरिकताको प्रतिलिपि तथा २ प्रति पासपोर्ट साइज फोटो।
- तोकिएको लेवी बुझाएको प्रमाण।

सम्पर्क व्यक्तिहरू :

मुक्तिनाथ अधिकारी :- ९८५१०३१६५६
दलबीर भण्डारी :- ९८५११८०१८२
मीलन कट्टेल :- ९८५१०२१७५६
गोबीन्द कटुवाल :- ९८५११७६३८
श्यामचन्द्र खतीवडा :- ९८०१०५५७२१
राजेन्द्र बस्नेत :- ९८५१०३८०६५
रोहन पौडेल :- ९८६१११७३७२
राजेन्द्र अधिकारी :- ९८५१२२८९४६
शिवहरी मैनाली (शीतल) :- ९८५१००३८२१
देउमान नेम्वाङ (जी.एम. सुबा) :- ९८४११३५५३५

राजेन्द्र भण्डारी :- ९८५१००८१५७
सरिता घले :- ९८४१३७८६०४
नरेश गेालाल :- ९८०१०३९४८७
सोम तामाङ :- ९८५१००७९८८
वैकुण्ठ पौडेल 'बैभवा' :- ९८५१०७८५२४
मदन पौडेल :- ९८५१००१२०७
आनन्द कोइराला :- ९८५१०६४२७०
दीपक आचार्य :- ९८५११४४९८५
डण्डपाणी भट्टराई (दिलीप) :- ९८५१००९९४६

नोट : २०८३ साल साउन १९ गतेपछि प्राप्त हुने प्रतिनिधि सम्बन्धी आवेदन तथा कागजातलाई मान्यता दिइने छैन।

जनक रावल
अध्यक्ष

प्रगतिशील वैदेशिक रोजगार व्यवसायी मञ्च, नेपाल
गौशला-८, पिगलास्थान, काठमाडौं, फोन : ०१-८८६४३०१

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

प्रश्नपत्र ‘लिक’

प्रकरणले उब्जाएका प्रश्न

त्रिभुवन विश्वविद्यालयअन्तर्गत व्यवस्थापन संकायको मास्टर्स अफ बिजनेस स्टडिज (एमबिएस) प्रथम सेमेस्टरको प्रश्नपत्र ‘लिक’ भएको घटनालाई नेपाल सरकारले सामान्य रूपमा लिएको देखिएको छ । साउन ८ गते सञ्चालन भएको ‘एमजिटी ५१५: अर्गनाइजेसनल बिहेभियर’ विषयको प्रश्नपत्र विभिन्न हवाट्सएप समूहमाफर्त लिक भए पनि सरकारले यसलाई गम्भीर रूपमा लिएको देखिंदैन ।

छिमेकी मुलुक भारतमा निटको प्रवेश परीक्षाको प्रश्नपत्र लिक हुँदा सत्ता नै हल्लियो । शिक्षामन्त्री धर्मेन्द्र प्रधानले प्रश्नपत्र लिक भएको विषयमा नैतिक जिम्मेवारी लिँदै राजीनामा नै दिए । तर नेपालमा भने प्रश्नपत्र लिक हुने विषयलाई सामान्य रूपमा लिइँदै आएको छ । फागुन २१ गतेको निर्वाचनबाट बनेको सरकारमा अहिले शिक्षामन्त्री छन्, सस्मित पोखरेल । यो प्रकरणमा शिक्षामन्त्री पोखरेलले आवश्यक छानबिन गर्न प्रहरीलाई निर्देशन दिएर आफू भने पन्छिएका छन् ।

प्रहरीले आइतबार एक जनालाई पक्राउ गरेको छ । परीक्षा सुरू हुनुअघि वा परीक्षा अवधिमै प्रश्नपत्र सार्वजनिक हुनु केवल एउटा प्राविधिक वा व्यवस्थापकीय कमजोरीमात्र होइन, यो मुलुकको सम्पूर्ण उच्च शिक्षा प्रणालीमाथिको प्रश्न हो । एमबिएसजस्तो प्रतिष्ठित र हजारौं विद्यार्थीको भविष्य जोडिएको परीक्षामासमेत यस्तो लापरवाही दोहोरिनुले त्रिविको परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय र व्यवस्थापनपक्षको लाचारीलाई छताछुल्ल पारेको छ ।

लोकतान्त्रिक मुलुकहरूमा राजनीतिक तथा प्रशासनिक नेतृत्वले आफ्ना निकाय मातहत भएका गम्भीर गल्ती र लापरवाहीको नैतिक जिम्मेवारी लिन्छन् । तर, नेपालको सन्दर्भमा भने ठूला-ठूला धाँधली, र प्रश्नपत्र लिकजस्ता गम्भीर अपराध हुँदा पनि न त शिक्षामन्त्रीले नैतिक जिम्मेवारी लिन्छन्, न त विश्वविद्यालयका पदाधिकारीहरू नै पदबाट हट्न तयार हुन्छन् । छानबिन समितिका नाममा समय बिताउने र तल्लो तहका कर्मचारीलाई कारबाही गरेर शीर्ष नेता पन्छिने प्रवृत्ति यहाँको स्थायी नियति बनेको छ ।

प्रश्नपत्र लिक हुनुका पछाडि विश्वविद्यालयभित्रैका गैरजिम्मेवार कर्मचारी तथा परीक्षा केन्द्राध्यक्षहरूको मिलेमतो हुने बताइन्छ । कडा कारबाहीको अभावका कारण पनि यस्ता गलत क्रियाकलापमा संलग्न व्यक्तिहरूको मनोबल भन्नु बढेको छ । यस्ता घटनाले केवल एउटा परीक्षाको मात्र नभई समग्र देशको शैक्षिक गुणस्तर र योग्यता प्रणालीको धज्जी उडाउँछ । तसर्थ, यो घटनालाई सामान्य रूपमा लिएर छानबिन समितिको ढाकछोपयुक्त प्रतिवेदनमै सीमित राखिनु हुँदैन । विद्यार्थीको भविष्य र देशको शैक्षिक प्रतिष्ठासँग जोडिएको विषयमा अब कुनै पनि बहानाबाजी चल्न हुँदैन । त्रिविले आफ्ना कमजोरीहरूलाई आत्मसात् गर्दै परीक्षा प्रणालीको मर्यादा पुनःस्थापित गर्न तत्काल ठोस र कठोर कदम चालोस् ।

श्रम सरोकार

वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिकका लागि आवश्यक जानकारी

- वैदेशिक रोजगार विभागबाट श्रम स्वीकृति लिएरमात्र जानुपर्दछ ।
- सरकारले खुला गरेका मुलुकहरूबाहेक वैदेशिक रोजगारका लागि जान नहुने देशहरू विभागको वेबसाइटमा हेर्न सकिन्छ ।
- १८ वर्ष उमेर पूरा नभई वैदेशिक रोजगारमा जान पाइदैन । खाडी मुलुकमा जान महिला धेरैलु कमदारको हकमा २४ वर्ष उमेर पूरा भएको हुनुपर्दछ ।
- श्रम स्वीकृति लिएर व्यक्तिगतरूपमा पनि वैदेशिक रोजगारमा जान सकिन्छ ।
- वैदेशिक रोजगारमा जानुअघि कम्तीमा १० लाख रूपैयाँ बराबरको विमा गराउनुपर्दछ ।
- सरकारबाट स्वीकृति प्राप्त स्वास्थ्य संस्थामा स्वास्थ्य जाँच गराएर मात्र जानुपर्दछ ।
- वैदेशिक रोजगारमा प्रस्थान गर्नुअघि पूर्वप्रस्थान अभिमुखीकरण तालिम अनिवार्य लिनुपर्दछ । महिला कामदारले अभिमुखीकरण तालिमका लागि तिरैको रकम वैदेशिक रोजगार बोर्डबाट सोधभर्ना पाइन्छ ।
- वैदेशिक रोजगारमा जान रोजगारदाता र पठाउने कम्पनीसँग करार गर्नुपर्दछ ।
- श्रम स्वीकृतिका लागि करार अवधि तीन वर्षसम्मको भएमा एक हजार ५०० रूपैयाँ र तीन वर्षभन्दा बढीको भएमा दुई हजार ५०० रूपैयाँ कल्याणकारी कोषमा जम्मा गर्नुपर्दछ ।
- विभागले तोकेबमोजिम सीपको तालिम लिई सोको प्रमाणपत्र पेस गर्नुपर्दछ ।
- वैदेशिक रोजगारमा जाँदा स्वदेशी विमानस्थलको प्रयोग गर्नुपर्दछ ।
- म्यानपावर कम्पनीलाई तिरैको पैसाको रसिद लिनुपर्दछ ।
- सम्भौताबमोजिम रोजगार उपलब्ध नगराएमा कामदार वा निजको आपत्तले विभागसमक्ष क्षतिपूर्तिका लागि उजुरी दिन सक्ने छ ।
- कामदारले आर्जन गरेको रकम बैंक वा इजाजत प्राप्त बैंकिङ सेवा प्रदान गर्ने संस्थामाफर्त स्वदेश पठाउनुपर्छ ।
- करारबमोजिम सुविधा नपाई कामदार अलपत्र परी स्वदेश फर्काउन परेमा म्यानपावरले नै स्वदेश फर्काउनुपर्ने छ ।
- कामदारले भिसाको म्याद, करार अवधि र श्रम स्वीकृतिको म्याद सकिएपछि स्वदेश फर्कनुपर्दछ ।

वैदेशिक रोजगार क्षेत्र यतिबेला अन्योलको स्थितिमा रहेको छ । सरकारले वैदेशिक रोजगार व्यवसायीमाथि कडाइ गर्दै लगातार कारबाही अगाडि बढाएपछि व्यवसायीहरू व्यवसाय नै बन्द गर्न लागिपरेका छन् । वैदेशिक रोजगार व्यवसायीहरूको छाता संगठन नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघले सरकारलाई १५ दिने अल्टिमेटमसहितको ध्यानाकर्षणपत्र बुभाइसकेको छ । करिब डेढ महिनाअघि मात्र संघको नेतृत्वमा आएका **डिकबहादुर खत्री** व्यवसायीहरूको हितसँगै समग्र वैदेशिक रोजगार क्षेत्रलाई व्यवस्थित बनाउने प्रतिबद्धताका साथ अगाडि बढेका छन् । बौद्धिक व्यवसायीका रूपमा परिचित उनी ओमेगा पावर माइन्ड्स प्रालिका सञ्चालकसमेत हुन् । खत्री शिक्षण पेसा गर्दैगर्दा वैदेशिक रोजगार व्यवसायमा आकर्षित भएको बताउँछन् । यो पेसामा प्रवेश गर्दादेखि नै यस क्षेत्रलाई सम्मानित बनाउन लागिपरेका खत्री मुलुकको अर्थतन्त्रमा योगदान पुऱ्याइरहेका व्यवसायीहरूमाथि वालेन्द्र सरकारले अपराधीसरह व्यवहार गरेको बताउँछन् । सरकारको व्यवहारका कारण व्यवसाय गर्न नसक्ने अवस्था सिर्जना भएको उनको भनाइ छ । अध्यक्ष खत्रीसँग वैदेशिक रोजगार व्यवसाय क्षेत्रको वर्तमान अवस्थाबारे *प्रभावकमी ममता थापाले* गरेको कुराकानी:

डिकबहादुर खत्री

अध्यक्ष, नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघ

अहिले यहाँको व्यक्तिगत र व्यवसायको अवस्था कस्तो छ ?

मलाई ठीकै छ । हामीले गरेको व्यवसायचाहिँ अलिक विरामी हो कि भन्ने महसुस गरिरहेका छौं ।

व्यवसायको स्वास्थ्य कहिलेदेखि खराब भयो ?

व्यवसाय विगतदेखि नै अस्वस्थ भए पनि विगतमा कानुन परिपालना गराउने अड्डाहरू केही सहज थिए । हामीले लामो समयदेखि थिति बसाल्न कानुन संशोधन गरौं, पारदर्शी बनाउँ भन्दै आयौं । अहिले त्यही पुरानो थितिलाई टेकेर व्यवसाय गर्नसक्ने अवस्था छैन । त्यही भएर पनि अलिकति विरामी छ, पेसा ।

वैदेशिक रोजगार व्यवसाय अझै पनि सम्मानित पेसाको रूपमा स्थापित हुन सकेको छैन, शिक्षण पेसामा रहनुभएको यहाँले किन यो पेसा रोज्नुभयो त ?

पेसा सम्मानित छैन भन्दैमा नगर्ने भन्ने होइन । नागरिक तहदेखि सदनसम्म यसको आवश्यकता बुझाउन सक्नुपर्छ । २०५० सालयता हेर्दा वैदेशिक रोजगारीले राज्यलाई ठूलो योगदान पुऱ्याएको छ । यही पेसाले करिब ४० लाख जनशक्तिलाई वैदेशिक रोजगारीमा व्यवस्थापन गरेको छ । ५० सालभन्दा पछाडि लगभग १६० खर्ब रেমिट्यान्स भित्र्याएर अर्थतन्त्र चलायमान बनायो, विदेशी मुद्रा सञ्चित बढायो, सर्वसाधारण जनतालाई शिक्षा र स्वास्थ्यको पहुँचमा पुऱ्यायो । यो पेसाको योगदानका कुरालाई पनि सकारात्मक ढंगबाट जनमानसमा पुऱ्याउन सक्नुपर्छ ।

यो पेसामा प्रवेश गर्नुअघि शिक्षण पेसामा थिएँ । शिक्षण पेसामा भएको व्यक्ति वैदेशिक रोजगारीमा आउँदा कसैले अस्वाभाविक पनि मान्नुभएको छ । तर तत्कालीन अवस्थामा वैदेशिक रोजगारीमा गएका मेरा समकक्षी साथीहरू भेट्दा उहाँहरूले वैदेशिक रोजगारीबाट गर्नुभएको प्रगति र आर्थिक उन्नतिका कथाहरू सुनाउनुहुन्थ्यो । अनि यो त सेवा प्रवाह गर्ने क्षेत्र रहेछ, अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध विस्तारमा पनि महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्दो रहेछ भन्ने भएर यो पेसामा आएको हो । आएदेखि नै पेसा सम्मानित बनाउन संघर्ष गरिरहेको छु ।

शिक्षण गरिरहेको व्यक्ति वैदेशिक रोजगार व्यवसायी बन्छु भन्दा परिवार तथा शुभचिन्तकको प्रतिक्रिया कस्तो थियो ?

मैले पेसा परिवर्तन गर्छु भनेर गरिनँ । अचानक भयो । त्यही पनि घर परिवारमा सल्लाह गर्दा बुवाले सकेसम्म यो पेसा नगर, जे छ त्यसमै खुसी हुनुपर्छ भनेर गाड्नु गर्नुभएको थियो । तर पनि मलाई एक खालको हुट्टुटी थियो । यो पेसा गरिसकेपछि, मैले सुरक्षित गन्तव्यमा पुऱ्याएका श्रमिकहरू र उहाँहरूले गरेका उपलब्धि, आर्थिक उन्नति हेर्दाखेरि मैले पुण्य कर्म नै गरें भन्ने आत्मसन्तुष्टि छ ।

वैदेशिक रोजगार व्यवसाय गर्न धेरै दबाब थाम्न सक्नुपर्छ भनिन्छ, कत्तिको प्रेसर आउँछ ?

सबै मान्छे एकै खालका हुँदैनन् । १०० जना श्रमिकलाई एउटा रोजगारदाताकोमा पठाउँदा ९५ जना राम्ररी काम गर्ने र बाँकी पाँच जना विभिन्न कारणले फर्किएर आउनुभयो भने त्यो पाँच जनाको कुरा सबैतिर पुग्छ । तर, ९५ जनाको सफलताको कथा पुऱ्याइँदैन । यो पेसा सम्मानित नहुनुको पछाडि यो पनि कारणचाहिँ हो । त्यो पाँच जनाकोमात्र कुरा सर्वत्र सुनिने भएकाले त्यो प्रेसर निकै ठूलो हुने रहेछ । राज्य भनेको कमजोरको पक्षमा नै उभिने हो । तर कमजोरको पक्षमा उभिने भन्दै गर्दा नागरिक त बराबर हो । व्यवसाय सञ्चालन गर्ने र वैदेशिक रोजगारीमा जाने दुवै राज्यका नागरिक नै हुन् । त्यसकारण न्यायको सिद्धान्तलाई जहिले पनि हेरिनुपर्दछ ।

कतिपय व्यवसायीले यो क्षेत्रमा नआएको भए हुने रहेछ भनेको पनि पाइन्छ, तपाईंलाई त्यस्तो लागेन ?

मलाई कहिल्यै त्यस्तो महसुस भएन । स्वच्छ भावनाले सक्दमै गर्ने हो । स्वच्छ भावनाले गरेको सक्दमैले आत्मसन्तुष्टि नै दिन्छ । जानेर गल्ती नगर्नुहोस् । नजानेर या नचाहेर

“

- व्यवसाय विगतदेखि नै अस्वस्थ भए पनि विगतमा कानुन परिपालना गराउने अड्डाहरू केही सहज थिए । हामीले लामो समयदेखि थिति बसाल्न कानुन संशोधन गरौं, पारदर्शी बनाउँ भन्दै आयौं । अहिले त्यही पुरानो थितिलाई टेकेर व्यवसाय गर्नसक्ने अवस्था छैन । त्यही भएर पनि अलिकति विरामी छ, पेसा ।
- यही पेसाले करिब ४० लाख जनशक्तिलाई वैदेशिक रोजगारीमा व्यवस्थापन गरेको छ । ५० सालभन्दा पछाडि लगभग १६० खर्ब रेमिट्यान्स भित्र्याएर अर्थतन्त्र चलायमान बनायो, विदेशी मुद्रा सञ्चित बढायो, सर्वसाधारण जनतालाई शिक्षा र स्वास्थ्यको पहुँचमा पुऱ्यायो । यो पेसाको योगदानका कुरालाई पनि सकारात्मक ढंगबाट जनमानसमा पुऱ्याउन सक्नुपर्छ ।
- वैदेशिक रोजगार व्यवसायीले राज्यले ल्याएका सबै नीतिहरू मानेर काम गरिरहेका हुन्छन् । व्यवसायीले गम्भीर भएर आफैं बुझ्नुपर्ने विषयचाहिँ संस्थागत सुशासन हो । श्रमिकको हित, संस्थागत-समाजिक उत्तरदायित्व, सामाजिक अनुपालनका सन्दर्भमा व्यवसायीले सोच्नुपर्छ । सबैपक्षबाट श्रमिकको हित पहिलो प्राथमिकता हो तर हामी व्यवसायी भएकोले व्यवसाय गरिसकेपछि त्यसको प्रतिफल प्राप्त गर्नुपर्छ भन्ने पनि हो ।
- हामीले पुरानै ऐनका व्यवस्थाबाट व्यवसाय सञ्चालन गर्न सक्दैनौं भनेर स्पष्ट भनेका छौं । सरकारले सर्वपक्षीय सर्वस्वीकार्य ऐन र लागत निर्धारण गर्नुपर्छ । कमसेकम व्यवसायीले बाँच्नसक्ने सेवा शुल्क निर्धारण गरिनुपर्छ । त्यसो भए हामी व्यवसायी पनि अक्षरशः कानुन पालना गर्न तयार हुन्छौं ।
- हिजो सरकार अस्थिर थियो । त्यस कारण पनि कतिपय विषय सम्बोधन हुन सकेनन् होला । अहिलेको सरकार स्थिर छ । परिवर्तन चाहन्छ । पपुलिस्ट हुनमात्र निर्णय नगरी व्यावहारिक भएर निर्णय गर्छ भन्नेमा थोरै विश्वास छ ।

■ ■ ■

कहिलेकाहीं हामीले गरेका कर्महरू नकारात्मकतातर्फ जान्छन् । त्यसको सम्पूर्ण दोषी वैदेशिक रोजगार व्यवसायी होइन ।

व्यवसायी र श्रमिक एकअर्काका पूरक हुन् तर तपाईंहरू श्रमिकप्रति इमानदार हुनुहुन्न भनिन्छ नि ?

वैदेशिक रोजगार व्यवसायीले राज्यले ल्याएका सबै नीतिहरू मानेर काम गरिरहेका हुन्छन् । व्यवसायीले गम्भीर भएर आफैं बुझ्नुपर्ने विषयचाहिँ संस्थागत सुशासन हो । श्रमिकको हित, संस्थागत-समाजिक उत्तरदायित्व, सामाजिक अनुपालनका सन्दर्भमा व्यवसायीले सोच्नुपर्छ । सबैपक्षबाट श्रमिकको हित पहिलो प्राथमिकता हो तर हामी व्यवसायी भएकोले व्यवसाय

गरिसकेपछि त्यसको प्रतिफल प्राप्त गर्नुपर्छ भन्ने पनि हो ।

अहिले तपाईंहरू व्यवसाय नै बन्द गर्छौं भनिरहनुभएको छ, सरकारले माग सम्बोधन नगरे साँच्चकै बन्द गर्नुहुन्छ त ?

हामीले पुरानै ऐनका व्यवस्थाबाट व्यवसाय सञ्चालन गर्न सक्दैनौं भनेर स्पष्ट भनेका छौं । सरकारले सर्वपक्षीय सर्वस्वीकार्य ऐन र लागत निर्धारण गर्नुपर्छ । कमसेकम व्यवसायीले बाँच्नसक्ने सेवा शुल्क निर्धारण गरिनुपर्छ । त्यसो भए हामी व्यवसायी पनि अक्षरशः कानुन पालना गर्न तयार हुन्छौं । तर हिजोकै व्यवस्थालाई नै टेकेर कानुन कार्यान्वयन गर्न उन्मुख हुने हो भने अब पेसा गर्न सक्ने अवस्था देखिंदैन । अहिलेको अवस्थामा एक महिना-दुई महिना कति हुन्छ व्यवसायीले आफ्नो पेसामा शून्यता प्रवेश गराउनुहुन्छ । सो अवधिलाई हामी शून्य समय मान्छौं । कारोबारहरू गर्दैनौं । श्रमिक पठाउन बन्द गर्छौं र ऐन संशोधनका लागि राज्यसँग सहकार्य गर्छौं ।

नयाँ ऐन नबन्दासम्म राज्यले पुरानै ऐनमा टेकेर काम गर्छ । व्यवसायीलाई मात्र कस्तो विशेष व्यवहार गर्नुपर्‍यो ?

हिजोका दिनमा अलिकति व्यावहारिकतालाई हेरिन्थ्यो । कानुन परिपालना गराउने वैदेशिक रोजगार विभाग अलिकति लचक थियो । अहिलेचाहिँ अक्षरशः कानुन पालन गराउँछु भनेर जसरी अगाडि बढेको छ त्यो सम्भव छैन भनेर हामीले भनेको हो । विभागबाट ५९८ वटा संस्थामाथि कारबाही गरिएको इतिहासमै पहिलोपटक हो । हिजो तीन वटा मन्त्रालयले गरेको निर्णय परिपालना गर्दा ढण्डत हुनुपर्ने अवस्था आयो । विगतमा के भएको थियो भन्ने उदाहरणहरू हेरिनु त पर्छ होला नि ? जेसुकै होस् भनेर व्यवहार गरिरहँदा २०औं वर्षदेखि पेसा व्यवसाय सञ्चालन गर्दै आएका व्यवसायीले रोजगारदातासँग स्थापित गरेको सम्बन्ध बिग्रिएको छ । यो हतारोले क-कसलाई असर गऱ्यो भनेर राज्यले त हेरिदिनपर्‍यो होला नि । वैदेशिक रोजगार व्यवसायीहरू अपराधी नै हुन् भन्ने हिसाबले व्यवहार गर्ने सिलसिला चलि्रहने हो भने नयाँ नीति नआउञ्जेलसम्म काम नगरे भइगयो ।

विगतमा व्यवसायीलाई सहजीकरण गरिदिने विभागले अहिले किन यस्तो व्यवहार गरेको होला ?

कार्यान्वयनको पक्ष कतिको दर्बिलो हुनसक्छ भन्ने अध्ययन नै नगरी गरिने निर्णयले अन्तत्वगत्वा सेवाग्राहीलाई नै असर पार्ने हो । २०७२ को 'फ्रि-भिसा, फ्रि-टिकट'ले त्यही भयो । २०७५ को केही नेपाल ऐन संशोधनले सेवाग्राहीलाई नै असर पाऱ्यो । सेवाग्राहीलाई असर पार्ने नीति नियम 'पपुलिस्ट' वन्न, 'स्ट्रट' गर्नका निम्ति ल्याइनु हुँदैन । ग्राउन्ड रियालिटी हेरेर, सरोकारवालासँग घनिभूत छलफल गरेर त्यसबाट आएको निचोडलाई ऐनमा व्यवस्थापन गर्न पाए पो दीर्घकालीन हुन्छ त । एक जना नेतृत्वमा आउने, आएपछि केही न केही गरेर देखाउनपर्‍यो भनेर जनताको ध्यान तान्ने खालको विषयवस्तु फालिदिने, त्यो कार्यान्वयन होस् नहोससँग मतलब नहुने परिपाटीबाट हामी लामो समयदेखि गुज्ने आयौं । यो नै सबैभन्दा गलत पक्ष हो ।

संघको नेतृत्व सम्हाल्नुभएको एक महिना भइसक्यो । चुनौतिका बेला गर्नुभएको बाचा पूरा गर्न के कसरी काम गर्दै हुनुहुन्छ ?

हिजो सरकार अस्थिर थियो । त्यस कारण पनि कतिपय विषय सम्बोधन हुन सकेनन् होला । अहिलेको सरकार स्थिर छ । परिवर्तन चाहन्छ । पपुलिस्ट हुनमात्र निर्णय नगरी व्यावहारिक भएर निर्णय गर्छ भन्नेमा थोरै विश्वास छ । तर हिला गर्न भएन । अहिले वैदेशिक रोजगार ऐन, २०६४ लाई संशोधन गर्ने काम भइरहेका छ । तर त्यहाँ पनि केही हिलासुस्ती भएको देखिन्छ । यस्ता विषय राम्रोसँग छलफल भएपछि कार्यान्वयनमा ल्याउनपर्छ भन्ने हो । सेवा शुल्क व्यवस्थापनको विषयमा रोजगारीमा जान लाग्ने निश्चित शुल्क सबै जनतालाई थाहा दिएर त्यसलाई 'क्यासलेस' गराऔं । बजेट भाषणमा ल्याएको विनाधितो ऋण अर्थात् सहुलियतपूर्ण कर्जा उपलब्ध गराउने विषयलाई कार्यान्वयनमा ल्याए एकाधिकार रोकिन्छ । यी कुरा राज्यले व्यवस्थित गरिदिनपर्छ भन्ने पाटोबाट हामीले छलफल गरिरहेका छौं ।

ग्यास भर्न लाइन | वीरेन्द्रनगरपालिका-६, सुर्खेतको मुख्य बजारस्थित ग्यास पसलमा ग्यास भर्न लाइनमा आइतबार राखिएको खाली सिलिण्डर । तस्विर: केदार मगर/रासस

मधेसमा लागुऔषधविरुद्ध अभियान

तीन वर्षमा दुई हजार ८११ जना पक्राउ

जनकपुरधाम- प्रतिबन्धित लागुऔषध नियन्त्रणका लागि प्रहरीले मधेस प्रदेशमा विशेष अभियान चलाएपछि लागुऔषध सेवनकर्ता र कारोबारीहरू धमाधम पक्राउ पर्न थालेका छन् । लागुऔषधविरुद्धको अभियानअन्तर्गत प्रहरीले नियमित जाँच गर्न थालेपछि मधेस प्रदेशका आठवटै जिल्लामा गाँजा, चरेस, अफिम, ब्राउन सुगरलगायत लागुऔषध कारोबारमा संलग्नहरू पक्राउ पर्न थालेका हुन् ।

संगठित अपराध लागुऔषधविरुद्ध अभियान चलाएको प्रहरीले मधेस प्रदेशका आठवटै जिल्लाबाट ठूलो परिमाणमा लागुऔषध पनि बरामद गर्दै आएको छ । मधेस प्रदेश प्रहरी कार्यालयका अनुसार बितेका तीन आर्थिक वर्षमा मधेस प्रदेशमा विभिन्न प्रकारका लागुऔषधसहित दुई हजार ८११ जना पक्राउ परेका छन् भने दुई हजार १२१ वटा लागुऔषध सम्बन्धित मुद्दा दर्ता भएका छन् ।

उक्त अवधिमा दुई हजार ५५४ नेपाली, २५३ भारतीय र एक विदेशी नागरिकसहित दुई हजार ८११ जना पक्राउ परेको मधेस प्रदेश प्रहरी कार्यालयका प्रवक्ता प्रभुप्रसाद ढकालले जानकारी दिए । बितेको आवमा मधेस प्रदेशमा लागुऔषधसहित प्रहरीले ७८६ नेपाली, ८४ भारतीय र एक विदेशी गरी ८७१ जनालाई पक्राउ गरेको छ भने ६३० वटा लागुऔषधसम्बन्धी मुद्दा दर्ता भएको छ ।

यसैगरी, सो अवधिमा १५ हजार ३८२ किलोग्राम गाँजा, ५१६ ग्राम ब्राउन सुगर, २७२ किलोग्राम चरेस, तीन किलोग्राम अफिम, दुई हजार ८३१ ग्राम हिरोइन, चार लाख ७३ हजार ४८५ वटा ट्याब्लेट, दुई हजार ११८ सिरफ र १८ हजार १२५ इन्जेक्सन बरामद भएको प्रवक्ता वरिष्ठ प्रहरी

बितेका तीन आर्थिक वर्षमा दुई हजार ५५४ नेपाली, २५३ भारतीय र एक विदेशी नागरिकसहित दुई हजार ८११ जना पक्राउ परेको मधेस प्रदेश प्रहरी कार्यालयका अनुसार । बितेको आवमा मधेस प्रदेशमा लागुऔषधसहित प्रहरीले ७८६ नेपाली, ८४ भारतीय र एक विदेशी गरी ८७१ जनालाई पक्राउ गरेको छ भने ६३० वटा लागुऔषधसम्बन्धी मुद्दा दर्ता भएको छ ।

उपरीक्षक ढकालले बताए । उनका अनुसार अधिल्लो आव २०८१/८२ मा लागुऔषधसहित ८३६ जना पक्राउ पर्दा ५८५ वटा लागुऔषधसम्बन्धी मुद्दा दर्ता भएको थियो । त्यस क्रममा १६ हजार ५७३ किलोग्राम गाँजा, ६१ ग्राम ब्राउनसुगर, ५०५ किलो ग्राम चरेस, ४५ किलो ग्राम अफिम, दुई हजार ७०५ ग्राम हिरोइन, तीन लाख ७० हजार ४४२ ट्याब्लेट, सात हजार ५०४ सिरफ र ६१ हजार ३३३ इन्जेक्सन बरामद भएको थियो । यसअघि गत आव २०८०/८१ मा प्रहरीले मधेस प्रदेशबाट लागुऔषधसहित एक हजार १०४ जनालाई पक्राउ गरेको थियो भने ७९७ वटा लागुऔषधसम्बन्धी मुद्दा दर्ता भएको थियो । सो आवमा आठ हजार ५२९ किलो गाँजा, ५९४ ग्राम ब्राउन सुगर, १२१ किलो १४६ ग्राम चरेस, एक ग्राम अफिम, एक हजार १२१ ग्राम

सात हजार १११ मिलिग्राम हिरोइन, ४९ हजार ८८८ वटा ट्याब्लेट, तीन हजार ४१६ सिरफ र ५४ हजार ४०४ इन्जेक्सन बरामद भएको थियो । यसरी खुला सिमानाकाको फाइदा उठाउँदै नेपाल-भारत सीमा जोड्ने विभिन्न नाकाका औपधि पसलहरूबाट सहजै ल्याउने लागुऔषध राजधानी काठमाडौंसम्म पुग्ने गरेका छन् । सीमावर्ती भारतीय बजारमा पुगेर लागुऔषध सेवन र खरिद गरी नेपाल ल्याउने युवा जमात बढ्दो छ । प्रहरीले सीमा नाकामा ओहोरदोहोर गर्ने युवा जमातलाई लक्षित गरेर चेकजाँचलाई कडाइ गरेसँगै अधिकांश युवाको साथबाट केही न केही मात्रामा लागुऔषधका सामग्रीहरू बरामद हुने गरेको मधेस प्रदेश प्रहरी कार्यालय जनकपुरधामका प्रमुख प्रहरी नायब महानिरीक्षक ओमप्रसाद अधिकारीले बताए ।

लागुऔषध सेवन र कारोबारीको आरोपमा पक्राउ पर्नेमा अधिकांश २० देखि ३० वर्ष उमेर समूहका युवा छन् । अभिभावकबीहीनहरू लागुऔषधको कुलतमा फसेका उनले बताए । पढाइ छोडेर बसेका, काम नपाएर फुसंदमा बसेका युवा साथीसंगतको बहकाउमा परेर दुर्व्यसनीमा फस्ने गरेको प्रहरी नायब महानिरीक्षक अधिकारीले बताए ।

‘यसअघि प्रायः जसो युवा लागुऔषधको दुर्व्यसनमा फसेकाजस्तो लाग्थ्यो,’ उनले भने, ‘हिजोआज बालबालिका, किशोरीकिशोरी र महिला यसमा फसेका भेटिन्छन् । छोरालाई प्रहरीले पक्राउ गरेर मुद्दा चलाउँदा पनि अभिभावक आफूना सन्तान लागुऔषधको कुलतमा फसेको पत्याउँदैनन् । लागुऔषध दुर्व्यसनबाट बच्न अभिभावक, विद्यालय, शिक्षक र परिवार आफैं सचेत हुनुपर्छ ।’ रासस

भारतीय बिरामीको उपचार गन्तव्य बन्दै भरतपुर आँखा अस्पताल ठोरी

चितवन- नेपालको सीमावर्ती गाउँमा सञ्चालनमा रहेको एउटा आँखा अस्पताल यतिवेला हजारौँ भारतीय बिरामीको उपचार केन्द्र बनेको छ । पर्सोको ठोरीमा रहेको भरतपुर आँखा अस्पतालमा उपचारका लागि आउने बिरामीमध्ये ९७ प्रतिशत भारतीय हुने गरेका छन् । अस्पताल नेपाल नेत्रज्योति संघ चितवनले सञ्चालन गरेको हो ।

आफ्नै देशमा नजिक गुणस्तरीय आँखा उपचार सेवा नपाएपछि सीमापारिका भारतीय नागरिक उपचारका लागि नेपाल आउने गरेका हुन् । अस्पतालका प्रमुख दिपेश सुवेदीका अनुसार गत आर्थिक वर्षमा १४ हजार ५८१ जनाले सेवा लिएका थिए । तीमध्ये १४ हजार १८१ जना अर्थात् ९७ प्रतिशत भारतीय बिरामी छन् ।

उनका अनुसार गर्मीयाममा दैनिक ४० देखि ४५ जना र जाडो याममा करिब ८० जना बिरामी उपचारका लागि आउने गर्छन् । जाडोमा नियमित तथा गर्मीमा हरेक

बिहीबारमात्रै अस्पतालमा शल्यक्रिया हुन्छ । अस्पतालले गत वर्ष ६२४ जनाको आँखाको शल्यक्रिया गरेको थियो ।

गर्मी मौसममा शल्यक्रियापछि नुहाउन नमिल्ने र संक्रमणको जोखिम बढी हुने भन्ने गलत धारणा फैलिएकाले त्यस समयमा बिरामीको चाप केही घट्ने गरेको सुवेदीले बताए । नेपाल नेत्रज्योति संघ चितवन शाखाका सचिव केशव अधिकारीका अनुसार भारतका सीमावर्ती क्षेत्रबाट मात्र होइन, करिब १०० किलोमिटर टाढासम्मका बिरामी पनि उपचारका लागि ठोरी पुग्ने गरेका छन् । भारततर्फ नजिकै गुणस्तरीय आँखा अस्पताल नहुँदा दिल्लीलगायतका ठूला सहर पुगुपर्ने बाध्यता रहेका बिरामीका लागि ठोरी सहज विकल्प बनेको उनको भनाइ छ । ‘कम शुल्कमा गुणस्तरीय उपचार र छोटो दूरीमै सेवा पाइने भएकाले भारतीय बिरामीको आकर्षण यस अस्पतालतर्फ बढ्दो छ,’ अधिकारीले भने ।

स्थानीय समुदायलाई लक्षित गरेर स्थापना गरिएको अस्पताल अहिले सीमापार स्वास्थ्य सेवाको सफल उदाहरण बनेको छ । अस्पतालले नेपाली र भारतीय दुवै समुदायका बिरामीलाई समानरूपमा सेवा दिँदै आएको छ ।

अस्पताललाई अब वातावरणमैत्री ‘ग्रीन अस्पताल’का रूपमा विकास गर्ने तयारी भइरहेको छ । दुई विधा क्षेत्रफलमा कम्पाउण्ड निर्माणका साथै शल्यक्रियापछि बिरामी र कुर्याका लागि बसोबास तथा भान्सासहितको सुविधा विस्तार गर्ने काम अधि बढाइएको अधिकारीले जानकारी दिए । भरतपुर आँखा अस्पतालको विस्तारित सेवाका रूपमा सञ्चालित यस अस्पतालले सीमावर्ती क्षेत्रमा सहज, सुलभ र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउँदै नेपाल-भारत स्वास्थ्य सहकार्यको उदाहरण प्रस्तुत गरिरहेको छ । यसको मुख्य अस्पताल चितवनको भरतपुर महानगरपालिका-१०, बाइपासमा रहेको छ । रासस

गौरीफन्टा नाकामा ‘बोर्डर इन्टरयाक्सन टिम’ परिचालन

सुदूरपश्चिम- नेपाल-भारत सीमा क्षेत्रको सुरक्षा व्यवस्थालाई थप प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले कैलाली-कञ्चनपुरको गौरीफन्टा नाकामा ‘बोर्डर इन्टरयाक्सन टिम’ (बिआइटी) परिचालन गरिएको छ ।

सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल नं ७ बैचनाथ बाहिनी मुख्यालय कैलालीका बाहिनीपति सशस्त्र प्रहरी नायब महानिरीक्षक दिगविजय सुवेदीले आइतवार कञ्चनपुरको पुनर्वास नगरपालिका-११ डोकेबजारस्थित गौरीफन्टा सीमानाकामा आयोजित कार्यक्रममा सीमा संवाद समूह (बोर्डर इन्टरयाक्सन टिम) परिचालन गरिएको घोषणा गरेका हुन् ।

सशस्त्र प्रहरीका प्रहरी महानिरीक्षक नारायणदत्त पौडेलको सीमा सुरक्षालाई थप प्रभावकारी बनाउने योजनाअनुसार गौरीफन्टा नाकामा ‘बिआइटी’ परिचालन गरिएको बताए । सशस्त्र प्रहरीका प्रहरी

नायब महानिरीक्षक सुवेदीले सीमानाकामा कडा सुरक्षा र सहज आवागमनबीच सन्तुलन कायम गर्दै नागरिकसँग प्रत्यक्ष समन्वय बढाउने उद्देश्यले टोली परिचालन गरिएको जानकारी दिए ।

उनका अनुसार सादा पोसाकमा परिचालित टोलीमार्फत सीमा क्षेत्रमा हुनसक्ने अपराधिक गतिविधि नियन्त्रण, आवश्यक सूचना संकलन तथा सूचना आदानप्रदानलाई प्रभावकारी बनाउन सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । सीमा नाकाबाट आवतजावत गर्ने नागरिकले वर्दीधारी सुरक्षाकर्मीभन्दा सादा पोसाकमा रहेका टोलीसँग सहजरूपमा सम्पर्क गर्नसक्ने भएकाले सुरक्षासम्बन्धी सूचना प्राप्त गर्न र नागरिकसँग विश्वासको सम्बन्ध विस्तार गर्न यो अवधारणा उपयोगी हुने उनको भनाइ छ । बाहिनीपति सुवेदीले सीमा समन्वय टोलीमा खटिएका सशस्त्र प्रहरी

कर्मचारीलाई ‘निगरानी, समन्वय र नियन्त्रण’को नीतिअनुसार अनुशासित, नागरिकमैत्री र त्रुटिरहित ढंगले जिम्मेवारी निर्वाह गर्न निर्देशनसमेत दिए ।

सशस्त्र प्रहरीले सीमा प्रवेश बिन्दुहरूमा यस्ता टोली परिचालन गर्दै सीमासुरक्षा व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी, नागरिकमैत्री र सूचना-आधारित बनाउने रणनीति अधि बढाएको जनाएको छ । हाल गौरीफन्टा नाकासहित हाल देशका विभिन्न छ जिल्लामा कार्यरम्भ गरिएको हो ।

कार्यक्रममा सशस्त्र प्रहरी बल नं ३४ गण मुख्यालय कैलालीका गणपति खुमबहादुर केसी, कैलाली र कञ्चनपुरका सीमावर्ती क्षेत्रका सशस्त्र प्रहरी इकाइ प्रमुख, सीमावर्ती वडाका जनप्रतिनिधि तथा नेपाल प्रहरी त्रिनगर प्रहरी चौकीका प्रमुख एवं प्रहरी वरिष्ठ नायब निरीक्षक नैसिंह भाटलगायतको उपस्थिति थियो । रासस

भजनमा रमाउँदै युवा

चितवन- केही वर्षअघिसम्म भजनकीर्तन भनेपछि धेरैको मनमा उमेर ढल्किएको बुवाआमाको समूह, मन्दिरको शान्त वातावरण र सीमित सहभागिताको चित्र आउँथ्यो । तर चितवनमा भने त्यो धारणा बदलिँदै गएको छ । अहिले हरेक शनिवार साँफ मन्दिर परिसरमा सयौँ युवा भेला हुन्छन् । मादल, भुचाली र हार्मोनियमको तालसँगै उनीहरू भजनमा रमाउँछन्, नाच्छन् र आधा घण्टा होइन, डेढ घण्टासम्म भजनकीर्तनको लयमा डुल्छन् ।

यसका कारण हो, सामाजिक सञ्जालबाट जन्मिएको ‘एमआरआर’ (मेन्स रूम रिलोडेड) अभियान । गत वर्ष साउनमा भरतपुरस्थित महाकालेश्वर शिवालय मन्दिरबाट २० जना सहभागी भएर सुरु भएको यो अभियान अहिले चितवनका विभिन्न मन्दिरमा विस्तार भएको छ । अहिले हरेक शनिवार साँफ ५:०० बजेदेखि ६:३० बजेसम्म हुने भजनमा एक हजारभन्दा बढी सहभागी हुने गरेका छन् । अभियानका संयोजकमध्येका एक फणिन्द्र न्यौपानेका अनुसार सुरुमा केही युवाको प्रयासमा सुरु गरिएको भजन अहिले समुदायको साझा अभियान बनेको छ । ‘सुरुसुरुमा २०-२५ जनामात्रै हुन्थ्यो,’ उनी भन्छन्, ‘अहिले त सहभागीको सख्या थामिनसक्नु भएको छ ।’ एमआरआरको विशेषता एउटै स्थानमा सीमित नहुनु हो । हरेक शनिवार फरक-फरक मन्दिरमा भजन आयोजना

गरिन्छ । मन्दिर व्यवस्थापन समितिले समूहलाई निमन्त्रणा गर्ने गर्छ । त्यसपछि संयोजक न्यौपाने, एकान्त प्रेमी र रवि खरेलले कुन मन्दिरमा जाने भन्ने निर्णय गर्छन् । सामाजिक सञ्जालमार्फत स्थान र समय सार्वजनिक गरिन्छ र त्यसपछि स्थानीयवासी स्वतः भजनमा सहभागी हुन पुग्छन् । भजनका लागि करिब ४०-५० जना युवा वाद्यवादन सामग्रीसहित मन्दिर पुग्ने गर्छन् भने मन्दिरले वस्ने व्यवस्था र ‘साउण्ड सिस्टम’ उपलब्ध गराउँछ । सामान्यतया २५ देखि ४० वर्ष उमेर समूहका युवाको सहभागिता बढी हुने गरेको छ ।

एमआरआरमा सहभागी युवाले भजनका लागि कुनै शुल्क लिँदैनन् । अभियान पूर्णरूपमा स्व-स्फूर्त र सेवामूलक रहेको न्यौपाने बताउँछन् । प्राथमिकता चितवनभित्रका मन्दिरलाई दिइए पनि आवश्यकताअनुसार अन्य जिल्लामा पनि भजन गर्न जाने गरिएको छ । भजन आरतीसँगै सुरु हुन्छ । त्यसपछि युवाले पालैपालो टुक्का निकालेर भजन गाउँछन् । मन्दिर परिसरमा उपस्थित स्थानीय पनि गीत, भजन र नृत्यमार्फत सहभागी बन्छन् । भजनस्थलमा स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्था गर्न थालिएको छ ।

संयोजक न्यौपानेका अनुसार यो अभियानको उद्देश्य केवल धार्मिक कार्यक्रम आयोजना गर्नुमात्र होइन । युवालाई मानसिक तनावबाट मुक्त गराउने, ध्यान

केन्द्रित गर्न सहयोग गर्ने र सकारात्मक सोच विकास गर्ने अभियानका रूपमा यसलाई अधि बढाइएको छ । ‘पहिला बुवाआमालेमात्रै गाउने भजनप्रति अहिले युवाको आकर्षण बढेको छ,’ उनी भन्छन्, ‘यसले युवालाई सकारात्मक ऊर्जा दिएको छ ।’

एमआरआर अभियान विस्तारसँगै यसमा जोडिएका युवालाई सामाजिक उत्तरदायित्वका काममा पनि परिचालन गर्न थालिएको छ । विपद् व्यवस्थापन, ट्राफिक व्यवस्थापन, स्वास्थ्य सचेतनालगायतका अभियानमा उनीहरूलाई सहभागी गराइँदै आएको छ । संयोजकहरूका अनुसार अभियान कुनै राजनीतिक दलसँग आवद्ध छैन । यसमा सहभागी सवै युवा स्वतन्त्र र स्व-स्फूर्तरूपमा जोडिएका छन् । एमआरआर भजन अभियानको सुरुआत पोखराका युवाले गरेका थिए । त्यसपछि विस्तार हुँदै अहिले काठमाडौँ, चितवन, बुटवल, हेटौँडासहित करिब २० जिल्लामा यो अभियान सञ्चालन भइरहेको छ ।

सामाजिक सञ्जालबाट सुरु भएकाले एउटा सानो पहल आज हजारौँ युवालाई मन्दिर, संगीत, आध्यात्मिकता र समाजसेवामा जोड्ने अभियान बनेको छ । परम्परागतरूपमा ज्येष्ठ पुस्ताको सहभागितामा सीमित मानिएको भजन संस्कृतिमा युवाको बढ्दो उपस्थितिले धार्मिक गतिविधिलाई नयाँ पुस्तासँग जोड्ने एउटा सकारात्मक उदाहरण प्रस्तुत गरेको छ । रासस

कस्तुपको 'खाली भयो जेब' सार्वजनिक

A group of women in traditional pink and blue attire performing a dance in front of a traditional building.

■ वासुदेव पौडेल

महर्जन आफ्नो सफलताको श्रेय आमालाई

प्रशिक्षण दिन सुरु गरे । त्यसलाई संस्थागत बनाउन

लामो सांगीतिक योगदानको सम्मानस्वरूप

अहिले पनि महर्जन विश्राममा बसेका छैनन् । उनी

उनको यात्रा एउटा कलाकारको व्यक्तिगत सफलताको कथामात्र होइन, संगीतलाई पुस्तान्तरण गर्ने, समाजलाई संस्कृतिसँग जोड्ने र स्थानीय संगीतलाई जीवन्त राख्ने अभियानको कथा पनि हो। आज पनि उनको हार्मोनियमका सुरहरू हेट्टैडाको संगीतांगिक भविष्यलाई नयाँ पुस्तासम्म पुर्‍याइरहेका छन्। *रासस*

■ प्रभाव संवाददाता

शिक्षण कोरिया, फिलिपिन्स,
 इन्डोनेसिया, सिंगापुर, मलेशिया,
 बंगलादेश, थाइल्यान्ड, भियतनाम,
 हङकङ, पाकिस्तानमरागयात
 देशाक खेलाडीको सहभागिता
 रहको थियो ।
 अन्तिम चरणमा थाइल्यान्ड
 र चीनलाई पराजित गर्दै वैभविले
 पुम्से विधामा स्वर्ण जितेकी
 हुन् । उनै क्योरुमी विधाको
 निऊँ प्रतिस्पर्धात्मक खेलमा
 थाइल्यान्डसँग चरणमा
 पराजित हुँदै वैभवी दोस्रो भइन् ।

अनुराधारा रोजगार		कम्पनी : FUNDAMENTAL GAINS SDN BHD									
पूर्व सौभाग्य तिथि : २०२३/०८/०८		LT. No. 345437					पता नं. ६०२५५८००				
क्र. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब	अधिवृत्ति	प्रतिनि	हप्तामा काम गर्ने दिन	मासिक तलब	समान काम गर्ने दिन	मासिक तलब	समान काम गर्ने दिन	अधिवृत्ति
१	General Worker/P.D	५	13	RM १००.००	६४.९८८	५	१	५	१	५	१
कम्पनी : NOTRE DAME NURSERY SDN BHD											
पूर्व सौभाग्य तिथि : २०२३/०८/०८		LT. No. 345436					पता नं. ६०२५५८००				
क्र. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब	अधिवृत्ति	प्रतिनि	हप्तामा काम गर्ने दिन	मासिक तलब	समान काम गर्ने दिन	मासिक तलब	समान काम गर्ने दिन	अधिवृत्ति
१	Agriculture Labour	१०	०	RM 1700	६४.९८८	५	१	५	१	५	१

1 Waiter (General)	0	89	1200	५0.800	म.प्र.	अ.प्र.	प. वि.	उ.
The final interview will be conducted in the office on 28th July 2026. अखिरत अवतरतां हुने स्थान र मिति : संस्थाको कार्यालय काठमाडौँना मिति : २०८३ साउन १९ गते हुनेछ । Pre-interview is going on. पूर्व अन्तर्वार्ता जारी छ ।								
नोटः आगेदकहरूलाई कुनै माध्यस्थता बिहिनिकोभु को प्रयोग नबिना निम्न VNNVP/NAI अप्ठेरा दिन अनामितग गरिएको छ । आगेदक वा आगेदकका परिवारका सदस्यहरूले यस नावा प्रक्रियाको लागि कुनै पनि शुल्क तिर्नु पर्नेछैन । Note: Applicants are invited to VNNVP/NAI to apply directly without using any mediators. Applicants or their family members are not required to pay any form of fees for this recruitment.								
रोजगारदाताले मेडिकेशनको शुल्क कसले व्यहनेछो Who will bear the Medical Examination Cost at Origin Country (Pre-Medical)	किरणमा नाविले मेडिकेशनको मेडिकल खर्च कसले व्यहनेछो Who will bear the medical Examination Cost at Destination Country	रहेदमाना गरिले रायदे जीडेन किन कसले व्यहनेछो / करी व्यहनेछो Who will bear the insurance at Origin Country and how much is the cost	रोजगारमाना बिना हवाई/रेयर मिश्रितन करी व्यहनेछो Insurance at work provided by whom	कामदारलाई कसले टिकट दिक्क करले दिने Who will bear the workers Air Ticket and how much is the cost	निमा शुल्क कसले व्यहनेछो Who will bear the Visa Cost	अभिमतगकरण कसले लागू कर कसले व्यहनेछो How much is the Orientation Cost and who will bear it	बिना रालिफ्ट शुल्क कसले व्यहनेछो Who will bear the Visa Stamping Cost	
रोजगारदाताले व्यहनेछो By the Employer	रोजगारदाताले व्यहनेछो By the Employer	रोजगारदाताले व्यहनेछो By the Employer	रोजगारदाताले व्यहनेछो By the Employer	रोजगारदाताले व्यहनेछो By the Employer	रोजगारदाताले व्यहनेछो By the Employer	के.एम।ओ. NRP 700/- By	रोजगारदाताले व्यहनेछो By the	

[illegible]

भारतको अहमदाबादमा लामखुट्टेबाट सर्ने रोगहरू रोक्नका लागि आवासीय क्षेत्रमा धुवाँ छर्दै नगरपालिका कर्मचारी । तस्बिर: एएफपी

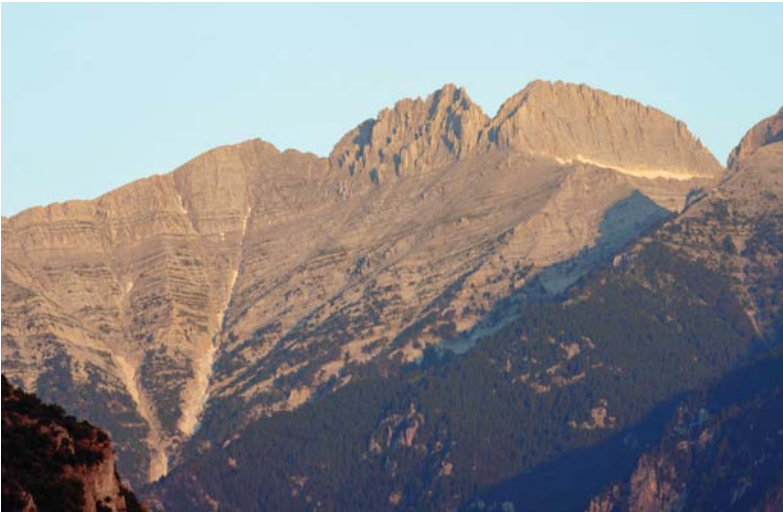
माउन्ट ओलम्पस र जापानका प्राचीन राजधानी विश्व सम्पदा सूचीमा

सोल- दक्षिण कोरियामा जारी संयुक्त राष्ट्रसंघीय शैक्षिक, वैज्ञानिक तथा सांस्कृतिक संगठन (युनेस्को) को विश्व सम्पदा समितिको बैठकले ग्रीसको प्रसिद्ध माउन्ट ओलम्पस तथा जापानका प्राचीन राजधानी आसुका र फुजिवारालाई विश्व सम्पदा सूचीमा समावेश गरेको छ ।

बुसानमा बुधवारसम्म चल्ने समितिको बैठकले दक्षिण सुडानको 'बोमा-वार्डिगिलो माइग्रेटरी ल्यान्डस्केप'लाई पनि विश्व सम्पदा सूचीमा समावेश गरेको छ । विश्वकै सबैभन्दा ठूलो स्थलीय स्तनधारी जीवको बसाइँसराइ हुने क्षेत्रमध्ये एक मानिने यो स्थल दक्षिण सुडानबाट विश्व सम्पदा सूचीमा समावेश भएको पहिलो सम्पदा हो ।

१२औँ ओलम्पियन देवताको पौराणिक वासस्थान मानिने माउन्ट ओलम्पसलाई सांस्कृतिक तथा प्राकृतिक दुवै महत्त्व बोकेको मिश्रित सम्पदाका रूपमा सूचीकृत गराउन ग्रीसले गरेको १२ वर्ष लामो प्रयासले सफलता पाएको हो । समुद्री सतहबाट दुई हजार ९१८ मिटर उचाइमा रहेको यो हिमाललाई प्राचीन ग्रीक मिथकमा देवताका राजा जियसको सिंहासन मानिन्थ्यो । यहाँ जैविक विविधता पनि समृद्ध रहेको छ ।

माउन्ट ओलम्पसको फेदीमा रहेको डिओन-ओलम्पस नगरपालिकाका मेयर इभान्जेलोस गेरोलिओलियोसले विश्व सम्पदा सूचीमा समावेश भएपछि यसको संरक्षणको दायित्व थप बढेको बताएका छन् । उनका अनुसार यसबाट पर्यटन बढ्ने सम्भावनासँगै त्यसबाट वातावरणमा पर्न सक्ने प्रभावलाई समेत ध्यान दिनुपर्ने छ । युनेस्कोका लागि ग्रीसका प्रतिनिधि जर्जियोस कौमैत्साकोसले माउन्ट ओलम्पसको संरक्षण गर्दै वर्तमान तथा भावी पुस्तालाई हस्तान्तरण गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका छन् ।

यसैगरी, जापानको नारा प्रिफेक्चरमा रहेका आसुका र फुजिवारा प्राचीन राजधानी क्षेत्रका १९ पुरातात्विकस्थल विश्व सम्पदा सूचीमा समावेश भएका छन् । छैटौँदेखि आठौँ शताब्दीसम्मका यी स्थलमा जापानमा चिनियाँ प्रणालीको प्रभावमा विकसित पहिलो केन्द्रीकृत राज्यका दरबार, सरकारी कार्यालय, बौद्ध मन्दिर तथा चिहानका अवशेष रहेका छन् । यी प्राचीन राजधानीले पछि विकसित नारा र क्योटो राजधानीको स्वरूपमा प्रभाव पारेका थिए । जापानका संस्कृतिमन्त्री कोबायाशी शिगेकीले विश्व सम्पदा सूचीमा समावेश गरेकोमा युनेस्को समितिप्रति आभार व्यक्त गर्दै यी सम्पदालाई भावी पुस्तासम्म सुरक्षितरूपमा हस्तान्तरण गर्ने प्रतिबद्धता जनाएका छन् ।

नारा निवासी जापानी प्रधानमन्त्री सानाए ताकाइचीले सामाजिक सञ्जाल 'एक्स'माफत विश्व सम्पदा मान्यता प्राप्त भएपछि उक्त क्षेत्रमा पर्यटन प्रवर्द्धनमा सहयोग पुग्ने आशा व्यक्त गरेका छन् । नारा विश्वविद्यालयका

पुरातत्त्व प्राध्यापक योशियुकी आइहाराका अनुसार आसुका-फुजिवारा क्षेत्र जापानको प्राचीन राज्य निर्माणमा चीन तथा कोरियाली प्रायद्वीपको प्रभाव बुझ्न महत्त्वपूर्ण छ । उनका अनुसार उक्त क्षेत्रमा जमिनमुनि पुरिएका ऐतिहासिक अवशेष अझै उत्खनन भइरहेका छन् ।

दक्षिण सुडानको बोमा-वार्डिगिलो क्षेत्रमा मौसमी वर्षा र वाढीले निर्माण गरेका विशाल सिमसार, वाढी मैदान तथा सवाना क्षेत्र रहेका छन् । युनेस्कोका अनुसार यहाँ अनुमानित ६० लाख सेतो कान भएका कोब, टियाड र मोंगल्ला हरिणले वातावरणीय अवस्थाअनुसार मौसमी बसाइँसराइ गर्छन् । उक्त क्षेत्र हात्ती, सिंह, चितुवालगायतका वन्यजन्तुको महत्त्वपूर्ण वासस्थानसमेत हो । साथै, शताब्दीयौँदेखि पशुपालन, खेतीपाती तथा माछा मारेर जीविकोपार्जन गर्दै आएका विभिन्न जातीय समुदाय पनि यस क्षेत्रमा बसोबास गर्छन् । *रासस/एपी*

‘नाउल’ टाइफुनले दक्षिणी चीनमा जनजीवन प्रभावित

हङकङ- शक्तिशाली टाइफुन ‘नाउल’ आइतबार बिहान दक्षिणी चीनमा ठोक्किएपछि ग्वाङडोङ प्रान्तमा तीव्र हावाहुरी र भारी वर्षा भएको छ । आंधीका कारण सात लाखभन्दा बढी मानिसलाई सुरक्षित स्थानमा सारिएको छ भने सयौं उडान र रेल सेवा रद्द गरिएको छ ।

चीनको राष्ट्रिय मौसम केन्द्रका अनुसार ‘नाउल’ आइतबार बिहान ३:५० बजे दक्षिणी ग्वाङडोङ प्रान्तको हुइभोउ सहरअन्तर्गत हुइडोङ काउन्टीको तटीय क्षेत्रमा ठोक्किएको हो । चीनको सरकारी समाचार संस्था सिन्हवाका अनुसार यो वर्ष चीनमा ठोक्किएको सबैभन्दा शक्तिशाली टाइफुन हो ।

हङकङको मौसम विभागका अनुसार आंधीको केन्द्रनजिक अधिकतम हावाको गति प्रतिघण्टा ११० किलोमिटर पुगेको थियो । ग्वाङडोङको भित्री भूभागतर्फ अघि बढ्दै गर्दा ‘नाउल’ क्रमशः कमजोर भए पनि विभिन्न क्षेत्रमा तीव्र हावाहुरी र भारी वर्षा भएको थियो । सरकारी स्वामित्वको चाइना नेसनल रेडियोका अनुसार ग्वाङडोङमा सुरक्षाका लागि सात लाख १५ हजारभन्दा बढी मानिसलाई सुरक्षित स्थानमा सारिएको छ । चाइना न्युज सर्भिसका अनुसार आंधीका कारण आइतबारका लागि प्रान्तका केही रेल सेवा पनि रद्द गरिएको थियो ।

चीनको राष्ट्रिय मौसम विज्ञान केन्द्रले दक्षिणी ग्वाङडोङ र दक्षिणपूर्वी फुजियान प्रान्तका केही क्षेत्रमा भारी वर्षा र तीव्र

हावाहुरीको चेतावनी दिएको थियो । सरकारी प्रसारण संस्था सिर्सिटिभीका अनुसार ग्वाङडोङको तटीय हुइलाइ काउन्टीमा आंधीका कारण धेरै रूख ढलेका छन् ।

हङकङ विमानस्थल प्राधिकरणका अनुसार आइतबार करिब ३५० उडान रद्द गरिएको छ । हङकङका अधिकारीले आंधीका कारण सहरभरि कम्तीमा नौ जना घाइते भएको बताएका छन् । स्थानीय प्रहरीका अनुसार ‘नाउल’ हङकङनजिक पुग्दै गर्दा शनिवार दिउँसो एउटा अरलो भवनमा जडान गरिएको मचानको केही भाग भत्किएको थियो । प्रारम्भिक विवरणअनुसार उक्त घटनामा कोही

पनि घाइते भएका थिएनन् । ताइवानको केन्द्रीय मौसम प्रशासनका अनुसार ‘नाउल’का कारण ताइवानको दक्षिणी तथा पूर्वी क्षेत्रमा वर्षा भएको थियो । आंधी ताइवानको दक्षिणी समुद्री क्षेत्र हुँदै अघि बढेको थियो ।

यसै महिनाको सुरुमा टाइफुन ‘भाभी’ले पूर्वी चीनमा तीव्र हावाहुरी र भारी वर्षा गराउँदा २० लाखभन्दा बढी मानिसलाई सुरक्षित स्थानमा सारिएको थियो । ‘भाभी’ जुलाई ११ मा चीनको जमिनमा ठोक्किएको थियो । यसअघि जुलाई ३ मा टाइफुन ‘मेसाक’ दक्षिणी चीनमा ठोक्किएको थियो । *रासस/एपी*

तीव्र हावाले डढेलो फैलिँदा फ्रान्समा दुई लाख ५० हजारभन्दा बढी विस्थापित

बोर्दो- दक्षिण-पश्चिम फ्रान्समा फैलिएको भीषण डढेलोका कारण आइतबार राति थप ५५ हजार मानिसलाई सुरक्षित स्थानमा सारिएको छ । यससँगै उक्त क्षेत्रमा डढेलोका कारण घर छाड्न बाध्य हुनेको संख्या दुई लाख ५० हजारभन्दा बढी पुगेको छ । आगो वाइन उत्पादनका लागि प्रसिद्ध सहर बोर्दोनजिक पुग्दै गएको अधिकारीले बताएका छन् ।

बोर्दोस्थित गिरोन्ड क्षेत्रका अधिकारीले सहरको दक्षिण-पश्चिममा रहेका थप पाँच वस्तीका वासिन्दालाई राति नै सुरक्षित स्थानमा सर्न आदेश दिएका छन् । गिरोन्ड प्रशासनका अनुसार रातभर चलेको तीव्र हावाले डढेलो थप फैलिन सहयोग गरेको छ । साताको मध्यदेखि नियन्त्रणबाहिर रहेको आगोका कारण आइतबार बिहानसम्म करिब ४२ हजार हेक्टर क्षेत्रमा क्षति पुगेको अनुमान गरिएको छ । उक्त क्षेत्रफल स्पानहटन टापुभन्दा करिब सात गुणा र पेरिस सहरभन्दा चार गुणा ठूलो हो ।

यस वर्ष लगातारको तातो हावाको लहरका कारण सुक्खा बनेका पाइनका जंगल र भ्वाडी क्षेत्र डढेलोको उच्च जोखिममा परेका छन् । दमकलकर्मीहरूले जमिन र आकाशबाट बोर्दोतर्फ बाइरहेको आगो नियन्त्रण गर्ने प्रयास गरिरहेका छन् । अग्निनियन्त्रण विमानबाट पानी र आगो फैलिन नदिने रसायन छर्किने काम भइरहेको छ । चौबीसै घण्टा खटिएका

दमकलकर्मीलाई सहयोग गर्न सेनासमेत परिचालन गरिएको छ । बोर्दोका मेयर थोमस काजेनाभले आगो महानगरीय क्षेत्रको ढोकैमा आइपुगेको बताएका छन् । आगो सहरको सबैभन्दा नजिकको विन्दुबाट करिब १५ किलोमिटरको दूरीसम्म पुगेको उनले जानकारी दिएका छन् । गिरोन्डका अधिकारीले बोर्दो प्रवेश गर्ने र बाहिरिने मुख्य राजमार्गको केही भागसमेत बन्द गर्न आदेश दिएका छन् ।

यसैबीच, छिमेकी स्पेनमा पनि पूर्वी तटीय भ्यालेन्सिया क्षेत्रमा लागेको डढेलोका कारण

मानिसहरूलाई सुरक्षित स्थानमा सारिएको छ । यसै साता भ्यालेन्सिया र म्याड्रिडको पश्चिमी क्षेत्रमा फैलिएका अनियन्त्रित डढेलोका कारण करिब एक लाख १६ हजार मानिस घर छाड्न बाध्य भएका छन् । फ्रान्सको दक्षिणतर्फ रहेको ल्यान्डेस क्षेत्रमा लागेको अर्को डढेलोका कारण यस साता करिब ३० हजार मानिस विस्थापित भएका छन् । यससँगै दक्षिण-पश्चिम फ्रान्समा डढेलोका कारण घर छाड्न बाध्य हुनेको कूल संख्या दुई लाख ५० हजारभन्दा बढी पुगेको छ । *रासस/एपी*

मध्यावधि चुनावमा ट्रम्पको परीक्षा, मतदान हुन १०० दिन बाँकी

वासिङ्टन- संयुक्त राज्य अमेरिकाको मध्यावधि चुनाव हुन १०० दिन बाँकी रहँदा राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पका रिपब्लिकनले प्रतिनिधिसभाको बहुमत गुम्न नदिन र सिनेटमा ओलम्पको नियन्त्रण कायम राख्न कठिन प्रतिस्पर्धाको सामना गरिरहेका छन् ।

ट्रम्प नोभेम्बर ३ मा हुने मतदानमा उम्मेदवार नबन्ने भए पनि मध्यावधि चुनावको परिणाम उनका लागि महत्त्वपूर्ण हुने छ । डेमोक्राटले प्रतिनिधिसभामा बहुमत हासिल गरेमा उनीहरूले शक्तिशाली समितिको नेतृत्व र अनुसन्धान तथा छानविनका लागि समान अधिकार पाउने छन् । यसले ट्रम्प प्रशासनमाथि दुई वर्षसम्म व्यापक अनुसन्धान हुनसक्ने र उनीविरुद्ध तेश्रो महाभियोगको प्रयाससमेत अघि बढ्न सक्ने सम्भावना छ ।

रिपब्लिकन यसपटक ऐतिहासिकरूपमा सांघुरो प्रतिनिधिसभा बहुमत, राष्ट्रपतिको कमजोर अनुमोदन दर तथा जीवनयापनको बढ्दो लागत र इरानसँगको युद्धप्रति मतदाताको असन्तुष्टिबीच चुनावी मैदानमा उत्रिएका छन् । अमेरिकी चुनावसम्बन्धी वेबसाइट डिसिजन डेस्क मुख्यालयले डेमोक्राटले प्रतिनिधिसभामा बहुमत हासिल गर्ने सम्भावना ५९ प्रतिशत रहेको आकलन गरेको छ । उसले डेमोक्राटको सम्भावित बहुमत २२४-२११ हुने प्रक्षेपण गरेको छ । राष्ट्रपतिको दलले सामान्यतया

मध्यावधि चुनावमा सिट गुमाउने गरेको छ । यसपटक केही सीमित सिटमा हुने परिवर्तनले प्रतिनिधिसभाको नियन्त्रणमा प्रभाव पार्न सक्ने देखिएको छ । इरानसँगको युद्धले ऊर्जा बजारमा असर पारेको, मुद्रास्फीति अझै उच्च रहेको तथा ब्याजदर बाइरहेकाले अमेरिकी अर्थतन्त्रप्रति मतदाताको असन्तुष्टि बढेको छ । पेट्रोलको मूल्यसमेत प्रतिग्यालोन चार डलरभन्दा माथि पुगेको छ ।

डेमोक्राटले उद्घृत गरेका विभिन्न सर्वेक्षणले मुद्रास्फीति, स्वास्थ्य सेवा र आप्रवासनका विषयमा मतदाताको विश्वास रिपब्लिकनभन्दा डेमोक्राटतर्फ बढेको देखाएको दाबी गरेका छन् । हाउस डेमोक्राटिक नेता हकीम जेफ्रीजले बिहीबार किराना सामान, पेट्रोल, आवास र स्वास्थ्य सेवाको मूल्यलाई केन्द्रमा राखेर आफ्नो पार्टीको चुनावी अभियान घोषणा गर्दै ट्रम्प र रिपब्लिकनले अमेरिकी जनतालाई निराश पारेको आरोप लगाए ।

‘सामान्य बुद्धिमत्ता’ विरुद्ध प्रगतिशील एजेन्डा
रिपब्लिकनले भने आगामी चुनावलाई प्रतिनिधिसभाका सभामुख माइक जोनसनले भनेझैँ ‘सामान्य बुद्धिमत्ता’ र बढ्दो प्रगतिशील डेमोक्राटिक

पार्टीबीचको छनोटका रूपमा प्रस्तुत गर्ने तयारी गरेका छन् । उनीहरूले डेमोक्राटिक उम्मेदवारलाई ‘समाजवादी वामपन्थी’सँग जोडेर प्रस्तुत गर्ने तथा सीमा सुरक्षा र कर कटौतीलाई प्रमुख चुनावी मुद्दा बनाउने योजना बनाएका छन् ।

ट्रम्पले पनि रिपब्लिकनका लागि उपलब्ध सबै राजनीतिक लाभ उठाउने प्रयास गरिरहेका छन् । उनले चुनावी घोषाघडी रोक्न आवश्यक रहेको भन्दै ‘सेभ अमेरिका ऐन’ पारित गर्न कांग्रेसका रिपब्लिकन सदस्यलाई दबाव दिँदै आएका छन् । डेमोक्राटले भने उक्त विधेयकलाई वैध मत दबाउने प्रयासका रूपमा आलोचना गरेका छन् ।

यसैबीच, दुवै दलले आफ्नो पक्षमा हुने गरी निर्वाचन क्षेत्रको नक्सा पुन:निर्धारण गर्ने प्रयास गरेका छन् । रिपब्लिकनले यसबाट पाँचदेखि १२ सिटसम्म खुद लाभ लिन सक्ने अनुमान गरिएको छ । यसले अत्यन्तै प्रतिस्पर्धात्मक हुने अपेक्षा गरिएको प्रतिनिधिसभाको चुनावमा राष्ट्रिय राजनीतिक वातावरणको प्रभावलाई केही हदसम्म कम गर्न सक्ने छ ।

जर्ज वासिङ्टन विश्वविद्यालयकी राजनीतिशास्त्रकी प्राध्यापक सारा वाइन्डरले यसपटकको निर्वाचन क्षेत्रमा पुन:निर्धारण विशेष प्रभावकारी भएको बताइन् । उनका

अनुसार प्रतिनिधिसभाका करिब २० निर्वाचन क्षेत्रमामात्र वास्तविकरूपमा कडा प्रतिस्पर्धा हुने देखिएको छ ।

‘निर्वाचन क्षेत्र पुन:निर्धारणले डेमोक्राटले ती सिटमा प्रतिस्पर्धा गर्न सक्ने आधारलाई वास्तवमै कमजोर बनाएको छ,’ उनले एएफपीसँग भनिन् । रिपब्लिकनले चुनावी अभियानका लागि आर्थिक लाभसमेत हासिल गरेका छन् । पार्टीका अभियान समिति तथा सहयोगी समूह डेमोक्राटिक समकक्षीभन्दा करोडौं डलर बढी रकमसहित चुनावको अन्तिम चरणमा प्रवेश गरेका छन् ।

सिनेटमा पनि कडा प्रतिस्पर्धा

सिनेटमा पनि प्रतिस्पर्धा उत्तिकै महत्त्वपूर्ण देखिएको छ । रिपब्लिकनसँग ५३-४७ को बहुमत रहेकाले डेमोक्राटलाई नियन्त्रण हासिल गर्न चार सिटको खुद लाभ आवश्यक हुने छ । डिसिजन डेस्क मुख्यालयले भने ५०-५० को बराबरी भए पनि उपराष्ट्रपति जेडी भान्सको निर्णायक मतका कारण रिपब्लिकनले सिनेटमा नियन्त्रण कायम राख्ने सम्भावना रहेको जनाएको छ । ट्रम्पका लागि प्रतिनिधिसभा र सिनेटमा फरक-फरक दलको नियन्त्रण भए पनि बाँकी कार्यकालमा ठूलो प्रभाव पर्ने छ । डेमोक्राटले प्रतिनिधिसभा नियन्त्रण

गरेमा ट्रम्पको विधायकी एजेन्डा अवरूढ हुनसक्ने छ भने उनका अधिकारीले संसदीय छानविन र सार्वजनिक सुनुवाइको सामना गर्नुपर्ने छ ।

डेमोक्राटले इरानसँगको युद्ध, प्रशासनको नैतिकता तथा निर्वाचन प्रणाली पुन:निर्धारण गर्न ट्रम्पले गरिरहेका प्रयासलगायतका विषयमा अनुसन्धान अघि बढाउन सक्ने छन् । राजनीतिक विश्लेषक चक टोडले मध्यावधि चुनाव हुन १०० दिन बाँकी रहँदा रिपब्लिकन नौ महिनाअघि सिनेटमा ‘स्पष्टरूपमा अगाडि’ रहेको अवस्थाबाट अहिले ‘फिर्तो अग्रता’को अवस्थामा पुगेको बताएका छन् ।

उनका अनुसार प्रतिनिधिसभाको चुनावमा डेमोक्राटले १० देखि २५ सिटसम्मको लाभ हासिल गर्न सक्ने सम्भावना छ । इकोनोमिस्ट/युगोभको पछिल्लो सर्वेक्षणमा ट्रम्पको लोकप्रियता पनि न्यून विन्दुनजिक देखिएको छ । सर्वेक्षणमा ३६ प्रतिशत अमेरिकीलेमात्र राष्ट्रपतिका रूपमा उनको कार्यसम्पादनलाई अनुमोदन गरेका छन् । टोडले राष्ट्रपतिको अनुमोदन दर मध्यावधि चुनावको परिणाम अनुमान गर्ने सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण सूचक भएको बताउँदै ट्रम्पको कमजोर अनुमोदन दरले रिपब्लिकनले प्रतिनिधिसभामा सिट गुमाउने सम्भावना बढाएको उल्लेख गरेका छन् । *रासस/एएफपी*

प्रभाव दैनिक

National Daily

अर्थ बजार

आजको मूल्य

छपावाला सुन / तेजाबी सुन / चाँदी

प्रति तोला - २८७१०० प्रति तोला - ० प्रति तोला - ४४१०

चुरा पोतेको व्यापार | काठमाडौंको इन्द्रचोकमा खरिद गर्न पोते हेर्दै सर्वसाधारण । साउनमा हरियो चुरा र पोतेको माग बढ्ने भएकाले इन्द्रचोकको पोते र चुरा पसलमा व्यापारीलाई पोते उन्न अहिले भ्याइनभ्याइ छ । तस्विर: रासस

प्रवासी नेपालीलाई अर्थमन्त्रीको आग्रह

मातृभूमिको विकासका निम्ति लगानी गरौं

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- अर्थमन्त्री डा. स्वर्णम वाग्लेले प्रवासी नेपालीलाई मातृभूमिको विकासका निम्ति लगानी गर्न आग्रह गरेका छन् । अस्ट्रेलियाका नेपाली युवा उद्यमीसँग शनिवार भएको ‘भर्चुअल’ छलफलमा उनले ‘एक पटकको नेपाली, सधैंको नेपाली’ हुँ भन्ने सरकार र पार्टीको धारणामा विश्वस्त रहन आग्रह गरेको मन्त्री वाग्लेको निजी सचिवालयले जानकारी दिएको छ ।

प्रवासी नेपाली मुलुकका सद्भावनादूत भएकाले मातृभूमिप्रतिको आफ्नो कर्तव्य

निर्वाह गर्न प्रोत्साहन गर्दै अर्थमन्त्रीले देशको आर्थिक विकासका वर्तमान सरकार लागिपरेकाले त्यसमा प्रवासमा

रहेकाहरूको साथ र सहयोगको अपेक्षा गरिएको बताए ।

वजेटमार्फत अर्थतन्त्रको पुनरुत्थानका लागि कर, राजस्वलागायत उद्योगमैत्री नीति कार्यान्वयन गरिएकाले ढुक्क भएर लगानी गर्न उनले आग्रह गरे । लगानीको प्रतिफल पनि सहजरूपमा फिर्ता लैजान सकिने अर्थमन्त्रीले स्पष्ट गरे ।

‘हामीले सरकारका तर्फबाट एनआरएनए बन्ड, अफसोर बन्ड, बैकल्पिक वित्त परिचालनजस्ता रूपान्तरणकारी अवधारणा अघि सारेको नेपालमा तपाईंहरूको लगानी विस्तारका लागि हो,’ अर्थमन्त्री वाग्लेले भने ।

नवप्रवर्तन, अनुसन्धान र कृत्रिम बुद्धिमत्तामा लगानी बढाउनुपर्नेमा जोड

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपाल चेम्बर अफ कमर्सका अध्यक्ष कमलेशकुमार अग्रवालले नेपाललाई ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्रतर्फ अघि बढाउन नवप्रवर्तन, अनुसन्धान तथा अत्याधुनिक प्रविधिमा लगानी बढाउनुपर्ने बताएका छन् ।

सनवे कलेजद्वारा आयोजित इनोभेसन फेस्ट-२०२६ को उद्घाटन समारोहमा उनले विश्व चौथो औद्योगिक क्रान्तिको युगमा प्रवेश गरिसकेको उल्लेख गर्दै कृत्रिम बुद्धिमत्ता, रोबोटिक्स, ड्रोन प्रविधि, विंग डेटा, इन्टरनेट अफ थिङ्स, ब्लकचेन, क्वान्टम कम्प्युटिङ तथा जैविक प्रविधिले विश्व अर्थतन्त्र र उद्योगको स्वरूप परिवर्तन गरिरहेको बताए । उनले प्राकृतिक स्रोत वा सस्तो श्रमशक्तिभन्दा ज्ञान, अनुसन्धान, नवप्रवर्तन र प्रविधि नै राष्ट्रको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमताको प्रमुख आधार बनेको उल्लेख गर्दै नेपालले पनि युवा जनशक्ति, सिर्जनशीलता र डिजिटल पहुँचलाई उत्पादनशील अर्थतन्त्रसँग जोड्न सके दक्षिण एसियाकै महत्त्वपूर्ण नवप्रवर्तन केन्द्र

बन्न सक्ने धारणा व्यक्त गरे ।

अध्यक्ष अग्रवालले फेस्टले कृत्रिम बुद्धिमत्ता, रोबोटिक्स, ड्रोन प्रविधि, अनुसन्धान तथा नवप्रवर्तन र भविष्यका सीप विकासलाई एकै मञ्चमा ल्याएको उल्लेख गर्दै यी क्षेत्रहरू नै भविष्यको रोजगारी, उद्योग, उत्पादन र आर्थिक विकासका आधारस्तम्भ रहेको बताए ।

उनले कृत्रिम बुद्धिमत्ताले शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, बैकिङ, विमा, पर्यटन, सार्वजनिक सेवा, उत्पादन तथा

भूमिका खेल्नहेको उल्लेख गर्दै उनले नेपालको भौगोलिक अवस्थानुसार कृषि, वन संरक्षण, भू-नक्सांकन, पूर्वाधार निरीक्षण, विपद् उद्धार, औषधि ढुवानी तथा पर्यटन प्रवर्द्धनमा ड्रोन प्रविधिको व्यापक उपयोग गर्न सकिने बताए ।

अध्यक्ष अग्रवालले अनुसन्धानविना नवप्रवर्तन सम्भव नहुने उल्लेख गर्दै विश्वविद्यालय, अनुसन्धान संस्था, निजी क्षेत्र र सरकारबीचको सहकार्यलाई संस्थागत गर्नुपर्नेमा जोड दिए ।

अनुसन्धानलाई प्रयोगशालामा सीमित नराखी उद्योग, बजार र समाजसँग जोड्नुपर्ने आवश्यकता उनले औँल्याए ।

स्टार्टअप, इनक्युबेसन सेन्टर, एक्सलेरेटर, भेन्चर क्यापिटल तथा बौद्धिक सम्पत्ति अधिकारको प्रभावकारी संरक्षणमार्फत नवप्रवर्तनलाई प्रोत्साहन गर्नुपर्नेमा उनले जोड दिए ।

युवाहरूलाई रोजगारी खोज्नेमात्र होइन, रोजगारी सिर्जना गर्ने उद्यमशील सोचका साथ अघि बढ्न आग्रह गर्दै भविष्यमा सिर्जनशीलता, समस्या समाधान गर्ने क्षमता, डिजिटल सीप, नेतृत्व र निरन्तर सिकाइ नै सफलताको आधार हुने उनको भनाइ थियो ।

साउनभित्र उपत्यकामा डिडिसीका ३० ‘आउटलेट’ सञ्चालनमा आउँदै

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- दुग्ध विकास संस्थान (डिडिसी)ले आफ्ना उत्पादन सहजै उपभोक्तामाझ पुर्‍याउने उद्देश्यले यही साउन महिनाभित्र काठमाडौं उपत्यकाका विभिन्न स्थानमा ३० ‘आउटलेट’ सञ्चालनमा ल्याउने तयारी गरेको छ ।

उपभोक्ताको आवश्यकता र मागलाई ध्यानमा राखेर सेवा विस्तार गरिरहेको डिडिसीले नयाँ अवधारणा तथा मोडेलमा सेवा प्रवाह गर्ने तयारी थालेको हो । काठमाडौंको बूढानीलकण्ठ, वनस्थली, कलंकी, कोटेश्वर, नयाँ बानेश्वरलागायत क्षेत्रमा नयाँ आउटलेट सञ्चालनमा ल्याउने तयारी भइरहेको डिडिसीका महाप्रबन्धक डा. शरणकुमार पाण्डेले जानकारी दिए ।

यसैबीच, डिडिसीले ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय क्षेत्र वसन्तपुर डबलीमा आइतवारदेखि नयाँ सजावटसहितको ‘आउटलेट’ सञ्चालनमा ल्याएको छ । उक्त आउटलेटको महाप्रबन्धक पाण्डेले उद्घाटन गरे । आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको उच्च

आवतजावत हुने वसन्तपुर क्षेत्रलाई लक्षित गर्दै स्थापना गरिएको यो आउटलेटबाट उपभोक्ताले डिडिसीका गुणस्तरीय दूध तथा दुग्धजन्य उत्पादन सहजै प्राप्त गर्न सक्ने छन् ।

डिडिसीका उत्पादनप्रति उपभोक्ताको आकर्षण निरन्तर बढिरहेको छ । डिडिसीले साधारण र गाईको दूध, दही, मही, पनिर, घिउ, आइसक्रीम, रसवरी, फ्रेश दूधलागायत दुग्धजन्य उत्पादन बिक्री गर्दै आएको छ । निकट भविष्यमा उपत्यकाबाहिरका प्रमुख सहरमा पनि नयाँ आउटलेट सञ्चालन गर्ने लक्ष्य रहेको महाप्रबन्धक पाण्डेको भनाइ छ ।

अब डिडिसीका उत्पादन अनलाइनमा

डिडिसीले आफ्ना उत्पादनलाई अनलाइन माध्यमबाट पनि बिक्रीवितरण गर्ने योजना अघि सारेको छ । केही दिनभित्र अनलाइन मार्केटिङ सुरु हुने महाप्रबन्धक पाण्डेले जानकारी दिए । ‘हामी अनलाइन डिजिटल मार्केटिङमा जाँदै छौं, ‘सर्वसक्रियन’ गरेका भरमा अनलाइनबाट डिडिसीका उत्पादन पाउन सकिन्छ, यो सेवा दुई/चार दिनमा सुरु हुन्छ,’ उनले भने, ‘सहज ढंगबाट डिडिसीको उत्पादन उपभोक्ताको घरमै पुर्‍याउने उद्देश्यका साथ काम भइरहेको छ ।’

एकीकृत भन्सार भवन छिटो सम्पन्न गर्न निर्देशन

काठमाडौं (प्रस)- गृहमन्त्री सुधन गुरुङले विगत आठ वर्षदेखि निर्माणधीन रसुवागढीस्थित एकीकृत भन्सार कार्यालयको निर्माण कार्य छिटो सम्पन्न गर्न निर्देशन दिएका छन् ।

निरीक्षणका लागि त्यहाँ पुगेका गृहमन्त्री गुरुङले कामदारको संख्या बढाएर द्रुत रूपमा निर्माणको काम अगाडि बढाउन आग्रह गरे । उनले ठेक्का लिएर आलटाल गरी बस्ने ठेकेदार कम्पनी र काममा तदारुकता नदेखाउने प्राविधिक वा अनुगमनकर्ता उग्र कारवाही हुने बताए । सुरुआतको आठ वर्ष बित्ला पनि निर्माणमा अत्यन्तै ढिलासुस्ती

गरिरहेको अवस्थामा गृहमन्त्री गुरुङको निर्देशनले भवन समयमै बन्नेमा आशावादी रहेका स्थानीय बासिन्दाले बताएका छन् ।

रसुवागढी क्षेत्रको निरीक्षण पश्चात् गृहमन्त्री गुरुङले त्यस भेगमा खटिएका भन्सारका कर्मचारी एवं सुरक्षाकर्मीलाई निर्देशन दिँदै सीमा क्षेत्रको सुरक्षा मजबुद पार्न, सेवा प्रवाह छिटो छरितो तवरले सम्पादन गर्न आग्रह गरे ।

गृहमन्त्री गुरुङको भ्रमणले यहाँ कार्यरत सुरक्षाकर्मीको मनोबल बढेको इलाका प्रहरी कार्यालय टिमुरेका प्रहरी निरीक्षक विक्रम कुँवरले बताए ।

वर्षायाममा पनि चितवनमा पर्यटकको चहलपहल

चितवन- सरकारले सप्ताहान्तमा दुई दिन सार्वजनिक विदाको व्यवस्था गरेसँगै जिल्लाका पर्यटकीय गन्तव्यमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको आगमन बढेको पाइएको छ । वर्षायामको परवाह नगरी आन्तरिक तथा विदेशी पर्यटकको आगमन बढेसँगै यहाँका पर्यटन व्यवसायी उत्साहित भएका छन् ।

सौराहा, पटिहानी, जगतपुर, मेघौलीलागायत प्रमुख पर्यटकीय क्षेत्रमा विगतका वर्षको तुलनामा यस वर्ष पर्यटकको आगमन बढेको व्यवसायीहरूले बताएका छन् । आन्तरिक पर्यटकसँगै चिनियाँ र भारतीय पर्यटकको आगमन उल्लेख्यरूपमा पनि बढेको उनीहरूको कथन छ ।

क्षेत्रीय होटल संघ चितवनका

महेश खनालका अनुसार सामान्यतया पर्यटकीय गतिविधिमा सहभागी हुने पर्यटकको हिस्सा करिब ३० प्रतिशत रहने गरे पनि यस वर्ष समग्र होटलको अकुपेन्सी करिब ५० प्रतिशत पुगेको छ ।

उनका अनुसार सातामा दुई दिन विदा लाग् भएपछि गत वर्षको यही अवधिको तुलनामा आन्तरिक पर्यटक करिब २५ प्रतिशतले बढेका छन् । विद्यालय तथा कलेजमासमेत विदा परेकाले आन्तरिक पर्यटन थप चलायमान भएको उनले बताए ।

भारतीय पर्यटकको संख्या पनि बढ्दो क्रममा रहेको उनले जानकारी दिए । सडक पूर्वाधारका कारण अपेक्षाअनुसार पर्यटक भित्रिन नसकेको उल्लेख

गर्दै आउन चाहेका केही आन्तरिक तथा विदेशी पर्यटक अन्य गन्तव्यतर्फ गएको उनको भनाइ छ । पोखरालगायत पहाडी गन्तव्यमा भारतीय पर्यटकको आगमन उल्लेख्य रहेको उनले बताए ।

केही वर्षअघिसम्म वर्षायाममा सौराहाका कतिपय होटल बन्द हुने अवस्था रहे पनि पछिल्ला वर्षमा होटल व्यवसाय विस्तार भएसँगै वर्षायामलाई लक्षित गरी बजार प्रवर्द्धनसमेत गर्न थालिएको छ । क्षेत्रीय होटल संघ चितवनका पूर्वअध्यक्ष तथा होटल संघ नेपालका केन्द्रीय सदस्य सुमन घिमिरेले सातामा दुई दिनको विदाले पर्यटन क्षेत्र प्रत्यक्षरूपमा लाभान्वित भएको बताए ।

उनका अनुसार दुई दिनमध्ये एक दिन पर्यटकको चाप कम भए पनि अर्को दिन

उल्लेख्य वृद्धि हुने गरेको छ ।

केही दिनअघि भारतको कोलकाता भ्रमणका क्रममा त्यहाँका पर्यटन व्यवसायीले नेपाललाई यस वर्ष आकर्षक गन्तव्यका रूपमा लिन थालेको जानकारी दिएका उनले बताए । भारतीय सरकारले विदेशी मुद्रा सञ्चित बढाउने नीति अवलम्बन गरेको, मध्यपूर्वमा जारी द्वन्द्वका कारण अन्य गन्तव्यप्रति आकर्षण घटेको तथा थाइल्यान्डले भिसा प्रक्रियामा कडाइ गरेकाले भारतीय पर्यटकले नेपाल रोज्न थालेका उनको विश्लेषण छ ।

यसको प्रभाव सौराहामा पनि परेको उनले बताए । सडकलागायत भौतिक पूर्वाधार भएमा अझ धेरै पर्यटक आकर्षित हुने उनको ठम्म्याइ छ ।

क्षेत्रीय होटल संघ चितवनका

पूर्वअध्यक्ष दीपक भट्टराईले पनि दुईदिने विदाका कारण अघिल्ला वर्षको तुलनामा यो वर्ष पर्यटक बढेका बताए । दुई दिन विदा हुँदो आन्तरिक पर्यटकको आगमन बढेको उनको अनुभव छ ।

दुईदिने सार्वजनिक विदाको प्रभाव जिल्लाका अन्य पर्यटकीय गन्तव्यमा पनि परेको छ । पटिहानीस्थित होटल जंगल भिल्लाका सञ्चालक गणेश पौडेलले गत वर्षको तुलनामा यस वर्ष पर्यटक बढेका र त्यसको प्रमुख कारण दुईदिने विदा भएको बताए ।

सौराहामा हाल १४१ होटल सञ्चालनमा छन् । पश्चिम चितवनका पटिहानी, जगतपुर र मेघौलीमा पनि सुविधासम्पन्न होटल छन् । यिनको दैनिक १० हजार पर्यटकलाई सेवा दिनसक्ने क्षमता छ । रासस

अब मात्र एक क्लिकमा...

www.prabhabinonline.com

facebook

www.facebook.com/Prabhab Online

प्रभाव दैनिक

प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित | मुद्रण: एन्ड्रस कलर प्रेस, कार्यालय: काठमाडौं-७, सिफल, नेपाल | फोन नं.: ०१-४३७३५७७, ०१-४५८४३६८, ईमेल: prabhabsdailynews@gmail.com, विज्ञापनका लागि: marketing2prabhab@gmail.com, प्रबन्ध निर्देशक: कृष्ण कार्की, सम्पादक: विष्णु तामाङ